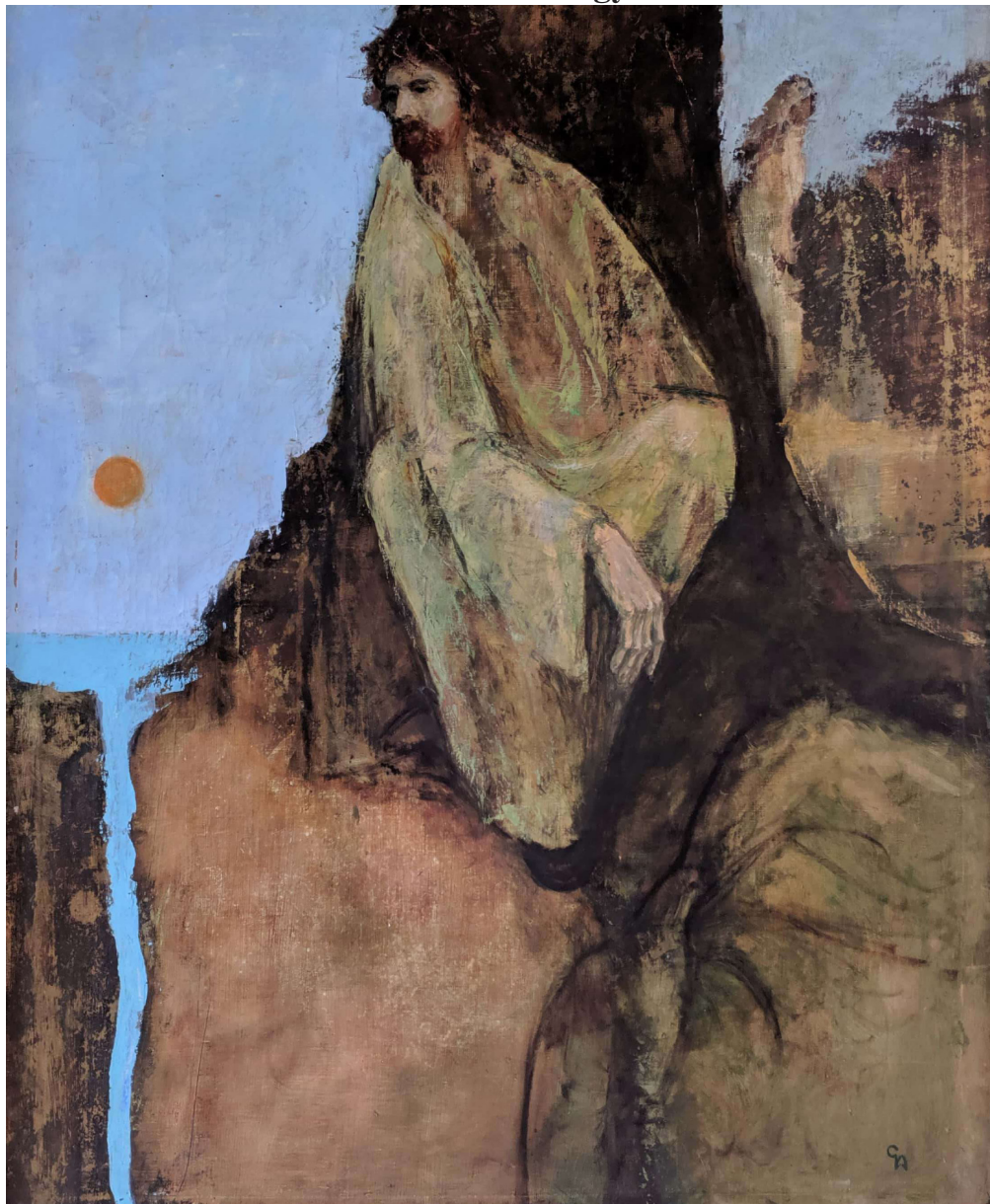


Gubcsi Lajos

# Ati ecsete

Gubcsi Attila hátrahagyott élete



G Marketing & Média Kft. Budapest 2020

**GUBCSI ATTILA 70 bővített, javított kiadás a festőművész halála után 4 évvel rendezett életmű kiállítás anyagának és Gubcsi Lajos Galériájának felhasználásával, Attila születésének 70. évfordulóján**

**Gubcsi Lajos**

# Ati ecsete

## Gubcsi Attila hátrahagyott élete

Kiadja a G Marketing & Média Kft. 2020 Budapest

© Gubcsi Lajos PhD

*A képen feleségével, Sacival, gyorsan múló, hű élettél, évekkel.*

*Csupán emléket szeretnék állítani  
egy művésznek, akit szeretek.*



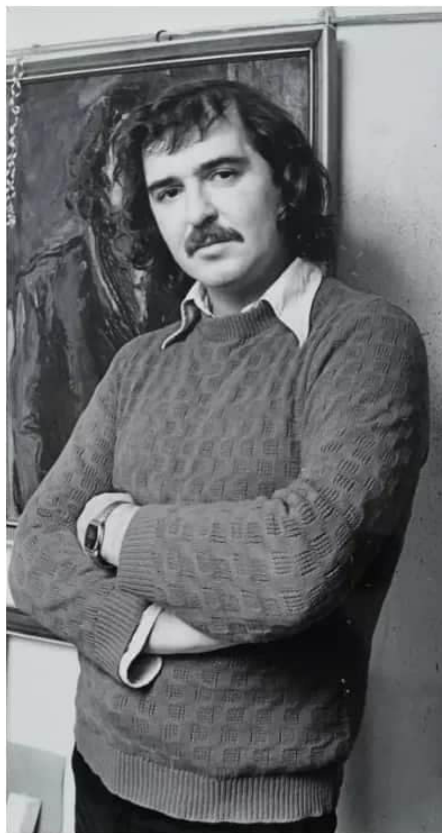
—— ” ——  
Jézus így folytatta: „Én  
vagyok a feltámadás  
és az élet. Aki hisz  
bennem, még ha  
meghal is, élni fog. Az,  
aki úgy él, hogy hisz  
bennem, nem hal meg  
örökre. Hiszed ezt?

—— ” ——

JÁNOS 11:25-26.

*A címlapon a Gördülő kő című festmény, mű a pálya kezdetén*

*Egykor még, a kezdetben, fiatal művészként lázadón, daccal, reménnyel.  
Életében közel 100 kiállítást jegyzett.*



"Olyan csönd van így  
nélküled,  
hogy szinte hallani,  
amit még utoljára  
akartál mondani."

Váci Mihály

**GUBCSI ATTILA**  
(1954 - 2020)

**Idézetek öcsém. Gubcsi Attila**  
**2020. július 20-án bekövetkezett halála kapcsán**

-Valakitől, aki jól ismert engem, és személyesen tisztelte-megbecsülte Attila öcsémet is:

„Attila egy különleges lény volt a világnak mindig, egy kis tündérlátó. És mivel nemrég Kő Pálról is írtál könyvet: Kő Pál halálát nagyon sajnálom, nagyon jó ember volt és tiszta szívből szeretett Téged.” (Királyházi Henriett)

-Erdély egyik vezető magyar színészétől:

„Kedves Lajos! Őszinte együttérzésem akarom kifejezni ezúton a testvéri gyászban és a művészi űrben, amit öcséd távozása, a már meg nem valósulható alkotások hiánya fog jelenteni mindannyiunknak. Békés nyugalmat Neki, és a megmáshíthatatlanba való beletörődést Nektek.” (Meleg Vilmos)

„Egy kiemelkedő magyar művésznőtől, kiváló művésztől:

„Drága Lajos! Őszinte részvétem küldöm szomorú szívvel és meghatódva a festmények láttán. Nagyon szépek és beszédek az alkotások, amiket átküldtél. Nagyon jó művész volt a testvéred. Hiányozni fog! Nem csak Neked, hanem mindnyájunknak, akik gyönyörködni szeretünk. Vigasztalódást Nektek és békességet Attilának!” (Császár Angela)

-Erdélyi református lelkésztől:

„Tudom, ilyenkor a vigasztalás legőszintébb szavai is úgy hullnak a lélek mélyébe, mint a koporsóra pergő rögök. Én a múlt időben bár, de örök nyugalmat kívánok testvéred testének, mert keresztyén hitünk szerint lelke békére lelt a teremtető Istennél, aki erejéből adott azoknak, akik művészi alkotásra hívtak el. Képeit figyelve számomra az ember transzcendens kötődései érezhetőek a test vonalainak megrajzolásán túl. Higgyük, az időtlenséget sejtető öreg fa ágai között áradó fény az ígéret a szerelem mámorában megújulásra képes emberi életre.” (Kusztos Tibor)

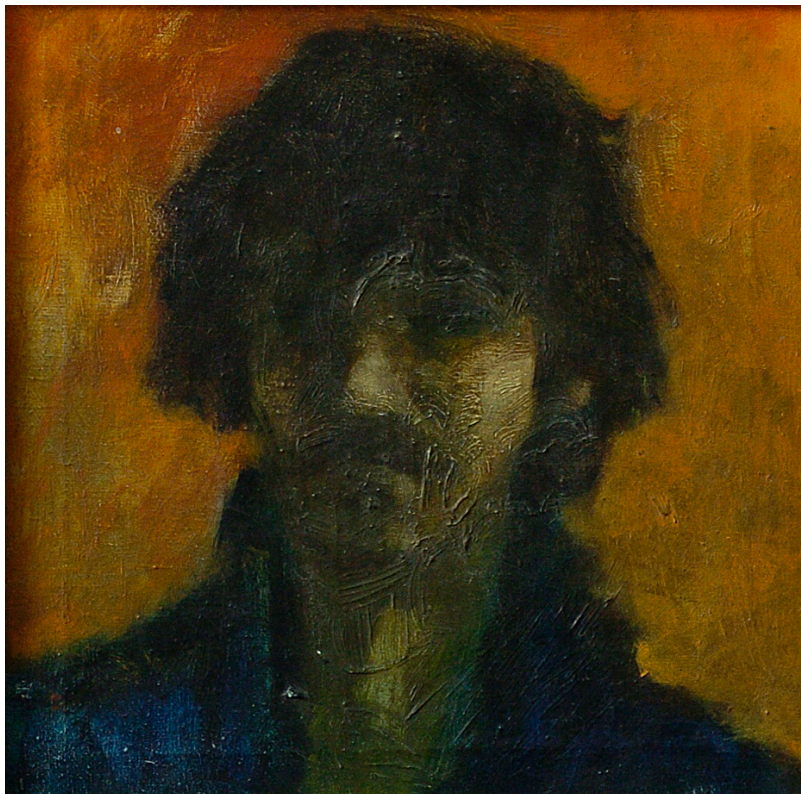
-Közzszolgálati tévé, tudósító:

A festményeket látva: Varázslatos világ, valóban remélni lehet, hogy ilyen érzékeny lélek megtalálta a békét odafenn. Részvétem. Látom, ez egy tehetséges család. (Pió Márta)



-Az egyik legnagyobb magyar versmondótól:

Öcséd valóban nagyszerű festő és alkotó, ez elfogultság nélkül elmondható... Én magam alig láttam eredetiben egy-két képét, grafikáját, leginkább albumaiban találkoztam velük, de mindig el kellett időznöm fölötte, mert olyannyira kifejezően, érzékenyen és érzékletesen fogta meg a témát, a hangulatot, a bensőt, a lényegét...!! És a Nő, a női test, a Nőiség, finomság, törekénység tényleg lenyűgöző ábrázolása csak egy része az egész alkotói munkájának, amik legalább annyira plasztikusak... Együttérzésemet, részvéteimet kifejezve feléd és családodok felé, baráti támaszként... (Schramek Géza)



### Még mielőtt...

Attila eredetileg Mihály lett volna 1954 tavaszán. Apám azonban lázadó típus volt. Szerette ugyan anyai nagyapámat, akit Mihálynak hívtak, de ragaszkodott a hun király pogánynak tartott nevéhez. A római katolikus egyház nem akarta elfogadni ezt. Apám azonban kikövetelte. Apám Alpáron született. Később megmutatta azt a helyet a Holt-Tiszánál, ahol hármaskoporsóban eltemették a világverő vezért. 54 évvel később, 2008-ban ugyanazon a ponton kereszteltük Etelének akkor született újabb fiamat, a hun király régi nevére. Hun, tehát barbár, pogány. Persze mitől és kitől pogány emez, és mitől igaz hívő amaz? Amaz megpecsételi, megbélyegzi ezt. Attila tehát nem Mihály lett, hanem Gubcsi Attila, festőművész. Annak is született. Hat évesen kezdte el tanulni a rajzolást ügyes kezű, tehetséges, de a szorgalmat és a kitartást nem ismerő, jobb sorsra érdemes apámtól. Apám akkor is vezette legkisebb fia rajzoló ujjait, amikor a kicsi hat évesen már mint elvált apához látogatott el a közeli tanyából oda, a legközelebbi tanyai iskolába, ahol apám volt a tanító. Anyám nem örült ennek, mert szeretett volna nagyon távol tartani bennünket apánktól, de ő dolgozott napközben a városi postán, mi pedig kint töltöttük időnk nagy részét a tanyai nagyszülőknél, ők viszont engedékenyek voltak. Így kezdődött Attila, a festőművész élete, hat évesen erősen lopott időben a csaknem letiltott apja pici tanyai iskolájában. Érezte, hogy pótolnia kellene apja elherdált tehetségét. Ez persze költői túlzás. Egy hatéves gyerek nem érez semmit a bonyolult világ lelki rétegeiből. Kivétel az, aki mégis.

Az ilyenből festőművész lesz. Vagy költő, zongoraművész, szobrász, lecsúszó alkoholista. Vagyis magyar értelmiségi a javából. Katolikus pogány. Kiben az utóbbiból több adatik. Öcsém sorsát felidézve megpróbálom keresni a művészlélek erőforrását, az alkotás ösztönét. Esetében a drámaian szűkmarkú életfeltételek közötti égő, tüzelő erejű, néha már-már elvadult alkotómunkát, a rajzot, a festményt, mint önmegvalósítást. Mitől lesz erő a kivetettség, a szorongás, a kisebbségi érzés, a nélkülözés? Miért lesz belső hatalom a meg nem alkuvás – amely persze nem lesz belső hatalom, hanem csupán folyamatos önkínzás abban a hitben ringatózva, hogy így szabad a művész.

Olyan ez, mint a szerelem: azt hisszük, páratlan, végtelen, pedig csak önámítás életünk váratlanul kialakult érzéshullámában, szakaszában. Megperzsel, elámít, eléget és otthagyt. Hajrá Ati, segíts megérteni, milyen is voltál és vagy, most, hogy elhunytál: váratlanul, mégis pontosan kiszámíthatóan, keserűen és beletörődő megnyugvással. Benned cipelt ellentmondásaiddal, feszítő nyugtalanságoddal.

Zaklatott vagyok én is. Egy hónapja meghalt legjobb, hű művész barátom, Kő Pál, most pedig eredeti, szülő családom utolsó tagja is, már csak én maradtam. Nyilván ott feszeng a tudat alatt, hiszen nem merem feltenni: meddig?

## **Boldog, szegény gyermekkor, de cudar vagy!**

Zaklatottan élt a családuk az 50-es évek első felében. Apám Fülöpjakabon volt tanító egy pici iskolában, anyám ott hajolt ki a melléképületből kialakított lakásunk pici ablakán, ha jött valaki levelet feladni: ő volt a postás. Nem volt ott semmi posta, ő sem volt az, de megbízták ezzel, nagy szerencsére, mert később ez lett élete egyetlen, hűségesen gyakorolt kenyérkereső hivatása. Postás. Tibor öcsém-mel kacsákat kergettünk az udvarokon, azokban a tanyai iskolákban, ahova éppen áthelyezték apámat, a tanító bácsit 26-28 évesen. Tibor néha véletlenül kitekerte egy-két kiskacsa nyakát, sorba fektette őket, anyánk kérdő tekintetére – és sikító hangjára – rövid választ adott három évesen: alszanak! Attila még nem volt sehol, bár többször is útnak indult volna apám vágyaiból, szegény édesanyám azonban a hajszolt korban és a szegénységben nem mindig tudta kihordani éppen következő magzatát. Ati a Ratkó-korszak táján fogantatott, szó sem lehetett abortusztól, azt hiszem, nem is tette volna ezt vallásos anyám. Más okok miatt talán mégis gondolt erre is: elég rosszul éltek házasságukat apámmal, fülemben csengenek a hangos viták, mondjuk ki csaknem hetven évvel később: az ordítózások.

*Egy kun Budán és Pesten* című életrajzi könyvemben megírtam gyerekkorunk sok vonását, itt most Atira szorítókozom. Tiborral szinte szíami ikerként nőttünk, cseperedtünk másfél év különbséggel, csaknem azonos termettel, észjárással. 1954 márciusa Kiskunfélegyházán talált bennünket nagyszüleink ottani, városi házában, amit egyébként nem használtak, mert az öt km-re levő tanyában éltek, gazdálkodtak. Anyánk kórházban volt, behoztak bennünket a városba azokra a napokra. Egy gyerek nem tudja követni kis testvére érkezését, mert egy gyereknek más gondja van: a saját élete, annak robbanásszerű változása, elég azt követni bőven. Ez esetben tehát nem igazán foglalkoztunk azzal, miért van kórházban anyánk. Éppen emiatt nem értem ma sem, ami történt.

Ketten feküdtünk Tiborral egy ágyban, ez akkor kézenfekvő volt. A kemence mellett ébredtünk. Bejött nagymamánk, és azt mondta, megszületett a testvéretek. Fiú, mint ti.

Ordítva, visítva ugrottunk fel az ágyban, mint aki cukrot kapott, kettőt-hármat is. Öcsike, öcsike, éljen, éljen, drága kis öcsike, és megállíthatatlanul hancúroztunk az örömtől. Ennél szebb születést senki sem kívánhat magának, Ati. Nálam hat évvel volt fiatalabb, Tibornál négy és fél évvel, halva született húgunknál talán kettővel. Az én hat év fölénym egész életünkben maradandónak bizonyult, talán ennek örültem előre is annyira, Tibor pedig annak, hogy bár én öt püfölni fogom ezután is, de mostantól neki is lesz valakije, akit püfölhet. És négy évnyi püfölő elnyomás után ez nagy érzés lehetett, dinamizálja az embert.



*Kislánya, Orsi, amikor még mindkettőn kezdők voltak - szépnek ígérkező élet kezdetén*



*Az élet nem lett olyan nagyon szép, de két lányától, Hajnitól és Orsitól született négy unokája mindenre vigasz, az arány is jó: két fiú, két lány, hajrá magyarok!*

Ritkán láttam olyan odaadó hűséget, mint amilyennel felesége, Sarolta kísérte férje egész életét 14 éves korukban kialakult gyermekszerelmüktől kezdve. Saci erejét megsokszorozta e hűség. Életét már régen ledönthette volna sok durva betegség, ő mégis leküzdötte mindet, mert tudta: ő férje egyetlen nagy támasza.



Ketten együtt, párhuzamosan vívták nagy küzdelmüket az életért éveken át, elgyöngülve. Beszéltem Atival is a kórházban erről. Alig értettem már a szavait, beszélő készségét eltompította az egészség romlása, könnyesen, egy-egy szóval emlékezett életére. A legtöbb szó ez volt, csak úgy egymagában meg-megállva a levegőben: Saci, biztosan jön mindjárt. Saci, akinek nincs jártányi ereje sem.





Közös küzdelmeiket, nagy művészhez méltatlanul szerény, szegényes életüket két lányuk aranyozta be: Hajnika és Orsika. A gimnáziumok végéig kitűnő bizonyítványokkal csillogtatták meg szüleik tekintetét, otthon is égett a kezük alatt a munka. Ati családja egyszerű, hétköznapi, dolgozó család. Amit a gyerekek láttak, csupán egy ponton tért el a világban látható hagyományos kisemberi léttől: apjuk az állvány előtt állt egyfolytában akár húsz órát is, és a végén, szünet nélküli folyamatban mindig ott ragyogott a mű előtte. Ragyogott akkor is, amikor fájdalmat, magányt ábrázolt, mert kifejezett módja tökéletes volt. Műtermei? Bérelt garázs, sufni, a végső otthon egyik átalakított kis szobája. Hogyan születhettek ilyen körülmények között a csodálatos női arcok, aktok, a szépség álomszerű sejtetései?



Eredeti otthonában, nálunk a munkát örökölte. Ő is a nagyszülők földet túró ősi világában szerezte első tapasztalatait a két kéz teremtető erejéről. Kilátástalan volt az a küzdelem, amit a szegény paraszt nagyszülők - és lányuk, anyánk - folytattak a kicsi földön a megélhetésért. De a föld meghálált mindent, megadott mindent, ami az élethez kellett. Anyánk számunkra a lehetetlen leküzdésének asszonya volt. Nem gondolkodott azon soha, hogy amire törekszik - értünk, három fiáért, mellettem két öcsémért, az alig fiatal Tiborért és a korban kissé leszakadt, hat évvel fiatalabb Attiláért -, az vajon reális-e. Megtette, kiharcolta, elérte, újat kezdett, befejezte, és ez így ment a végtelenségig, nem tudom, mikor vett levegőt.

A termőföld hálája és a végtelen szülői - nagyszülői - odaadás, gondoskodó szeretet volt a két alapélmény. Válaszunk az iskolai kitűnő volt. Attila aztán később feladta a tanulás szorgalmát, a képzőművészeti szakközépiskola, az elszakadás a vidéki családtól és a bezuhanás a budapesti árva létbe elterelte figyelmét valami másra, ami kevésbé hasonlít a szorgalmas napi tanulásra. Sokat rontott a jegyein. Akkor ezt azzal magyaráztam, hogy idegen világba kerülve elveszítette biztonságát. Később rájöttem, hogy a kibontakozó, teljesen önálló utat kereső művészi tehetség lerázta magáról a béklyót, szabadságot keresett nyughatatlanul. Vagyis olyan világot, amelyben a napi kötelesség és rutin helyett létrejön valami, ami addig soha nem volt. A mű. Az a mű, ami tehát létre is jött, amit így soha senki más nem alkotott meg. Ez egy másik világ. A képzelet paraméterei uralkodnak, nem a törvényé.

A munka törvénye azonban olyan ősi volt bennünk, hogy azt semmi sem rendíthette meg a művész alakuló világában sem. Már kis gyereként ráhajolt a rajzlapokra, kicsi ceruzákat, később ecseteket szorongatva, nem hallott, nem látott bennünket, órákon át elsüllyedt a saját világában, és a végén felragyogott: ezt nézzétek! És mi oda se néztünk. Nekünk is megvolt az elhivatottságunk, de a mélyben tudtuk, hogy ő más. Én voltam az úr, a nagy, a legidősebb. Apa nem mindig volt a háznál, rám hárult a felelősség. Különös viszony alakult ki bennem legkisebb öcsém iránt. Parancsnoka voltam, talán túl szigorú is. Fölötte álltam, bár csak a testvére voltam, Vitathatatlan irányító szerepem alakult ki, és bár nem tudhattam akkor, ma már látom ezer tapasztalatból: egy kis gyerek számára nehezen elviselhető, ha egy másik, a testvére fölötte áll. Milyen alapon?

Ez a félig apai szerep azonban nem vált zsarnoksággá. Ő volt nekem a legkisebb, a védtelen, az esendő, ezért óvtam, védtem, tanítottam, amire tudtam. Leginkább a munkára. Ha később láthattam ezer más helyzetben a vasszorgalmát, a végtelen alkotó erejét, mindig tudtam, hol van az eredő. Ami közös bennünk. Tiborban is.

Talán ő örökölt legtöbbet apánktól, Csupán 6-7 éves volt, mikor drámai végjátékok után elváltak a szüleink, valójában nagyon keveset élt az édesapjával, de láthatatlan vérvonal húzódott közöttük: a fel sem ismert, de minden percben belülről feszítő, fájdalmában ordítani akaró tehetségé, amely előtt minden más ártó akadály. Át kell lépni rajta. Ez volt a közös vér. Majd később a vérben az alkohol. Ez lett a közös vég: a végzet is. Mert mire felismerték a bajt, lerombolták a szervezetet.



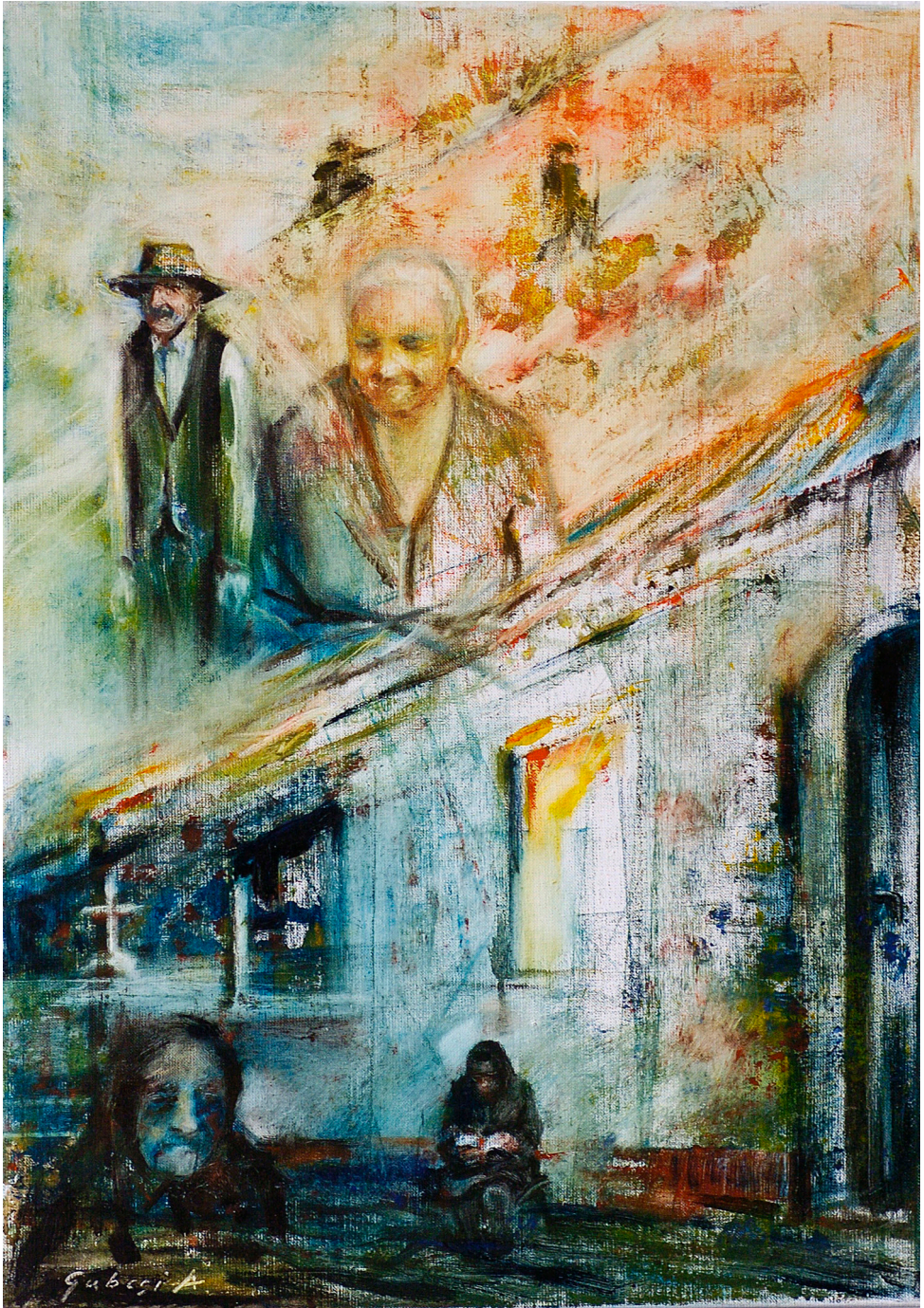


*Nagyapánk, tatuka, ahogyan láttuk, s ahogyan ő álmodta vissza magát első világháborús tizedesként Attila vásznán*





*A nagyszülők a 80-as évek végén az alkotó szemében: ki még éli földi szegénységét, kiknek már az öröklét mosolya jutott ott fent*





És képjelentések Az Élet másik oldaláról lánya, Orsi utólagos bejegyzésével





## A pálya elején

A pap szavainál senki sem lehet hitelesebb. Azokban a percekben minden igaz, keményen hull ránk minden szó, mint majd mindjárt a rögök a földbe helyezett urnára. Elfogult volnék, ha összegezni kellene öcsém művészetét, pályafutását. Úgysem tudom ezt elkerülni e könyvben. Szakmai tudását zseniálisnak fogom nevezni, személyes életútját drámainak, művészi hírnevét félsikernek. Egész életét pedig állandó viaskodásnak a művészetre született nagyság és a kisebbségi érzés zavarai között. Amikor a művészt szétfeszíti alkotó vágya, és lerántja a valóság. Ha tehetem, megértem majd írás közben, miért dobta félre az ecsetet idő előtt. De mert elfogult vagyok, a könyv elején inkább a papot idézem, kopogjanak a szavai, mint a rög a kiásott kis gödör alján.

Iván Szilárd egyik legjobb tanítványa volt. Ekkor lett tagja a Művészeti Alapnak és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, és ebben az évben kötött házasságot is. Kaposváron, majd Szegeden élt, és 1980-1982 között részt vett a Feszty-körkép restaurálási munkálataiban.

1988 óta Kecskeméten élt családjával: feleségével, Sacival és lányaival: Hajnival és Orsival. Négy unokája született: Livi, Ádám, Dávid és Bogi.

1977 óta rendszeresen szerepelt csoportos tárlatokon, és festményeiből számos önálló kiállítást is rendezett hazánkban és külföldön is: Budapest, Szekszárd, Pécs, Kiskunfélegyháza, Csongrád, Sopron, Szeged, Kecskemét, Bécs, Brüsszel, Révkomárom...

Nagyszerű művész volt, több száz kiváló alkotással. A jótékony célú adományozás sem állt távol tőle: közel 100 grafikájával, festményével mondott köszönetet azoknak, akik valamilyen módon támogatták a Magyar Művészetért Díjrendszert. Az elmúlt 3 évben egészsége súlyosan megrendült. Több évnyi betegeskedés, gyengélkedés után 2020.július 20-án végleg elbúcsúzott a földi élettől. Óriási űrt hagyva maga után.

Soha el nem múló szeretettel vesz tőle búcsút felesége, Saci, aki egész életében legnagyobb rajongója, erős támasza és hű társa volt. Lánya, Hajni és Orsi, akik rengeteget köszönhetnek neki, és örök hálával gondolnak rá.

Unokái: Livi, Ádám, Dávid és Bogi, akik sok szép mesét fognak még hallani róla, és egyikük talán kiváló rajztehetségét is megörökölte. Vejei, Andris és Laci, akik sokat segítettek az elmúlt évek nehéz helyzeteiben.

Egyetlen élő testvére, Lajos, aki igazi bátyja és egyben mecénása is volt.

Búcsúztatja anyósa, sógornője, szeretett rokonai, barátai és ismerősei.

Soha nem feledünk...



A Képzőművészeti Főiskolán az erdélyi származású, akkor már több, mint hatvan éves Iván Szilárd volt Attila mestere, s mivel a kiváló egyetemi tanár eleve grafikában volt kiemelkedő, gyorsan észrevette Ati képességeit a rajzolásban, melyet édesapja mellett kiskunfélegyházi tanítója, Terescsényi tanító bácsi fejlesztett éveken át. Attila a grafika mestere lett már nagyon fiatalon, és ez a pontos tudás megalapozta festményei eleve realista jellegét is. Mert mindenekelőtt tudni kell azt, amiért vagy, amin dolgozol. Utálta a nonfiguratív, alaktalan, kivehetetlen kompozíciókat. Nem alkotóit, hanem a műveiket. Soha nem tett engedményt e téren.

Sok évvel később az egyik legismertebb magyar képkereskedő galériás azt javasolta: ha anyagi sikereket akar elérni, ha nagy és drága megrendeléseket akar kapni, hagyjon fel ezzel az úttal. Senki sem akar fáradt, magányos öreg parasztarcot nézni, mondta. Fesse meg inkább a gazdagok életvitelét, azt akarják viszontlátni, ha vásárolni szeretnének. S térjen át valamilyen divatos nonfiguratív stílusra, ezzel nem lesz semmi gondja, hiszen láthatóan profi a keze, a szeme, a szakmai tudása.

Attila akkor is szegény volt, mint általában mindig. Ezen az üzeneten - melyet én vittem el neki - nem is gondolkodott.

-Soha! - mondta.

-Miért nem? Így mindig nélkülözni fogtok.

-Miért nem!? Mert nem érdekel ez az embertípus, a felhalmozó hörcsög a szájában a szeméttel. Találnak sok festőt bérben, majd azok kielégítik őket. - Azzal be is fejezte a témát, soha többé nem lehetett szóba hozni.

Ez a nyakassága a választott realista stílus iránt, valamint az egyszerű emberek életmódja iránt a főiskola alatt és után azonnal kialakult. Barátjával, a nagyon fiatalon elhunyt Czeizek Györggyel a renitensek közé tartoztak. Nem lehetett meggyőzni őket arról, mit kellene, csak azt követték, amit elképzelték.

Több városba is hívták volna, de az ország akkorra kritikussá vált pénzügyi helyzete megnehezítette sorsát. Hiszen addig, a 70-es évek végéig még érvényes volt a gyakorlat: ha egy város meghív egy művészt, lakást biztosít neki. Éppen ekkor azonban az államháztartás egyensúlyvesztése miatt drasztikus költségvetési megszorítások léptek életbe, súlyos áremelkedéssel és a fizetések befagyasztásával kísérvé. A kérők közül csak egy legény maradt talpon: Kaposvár akkori tanácselnök-helyettese addig gyözködte, s lakást is kedvező feltételek között ígért, hogy elment egy idegen városba. A nagy zöldövezeti műteremlakás helyett végül egy kis másfél szobás panell otthonra talált, azért is fizetnie kellett, szó nem volt már csábításról, csupán kölcsönös engedményekről - de mit tehet egy nem egészen 25 éves művész, akinek útban van első gyermeke?

Szárnybontásnak mégis megfelelt. Évfolyamtársai sokkal jobban megsínylették a gazdasági visszaesést, a támogatásra épülő szocialista kísérletezés alkonyát. Volt olyan fiatal osztálytársa, akit 6 évvel később egy budai kocsmában láttam ücsörögni egész nap. Nem engedték be. Részben, mert részeg volt, részben mert soha ne tudott fizetni. Valaki mindig kihozott neki egy korsót, ő pedig átadott egy rajzot.



Iszonyú tehetséges volt, a keze remegett, ha a térdén rajzolt, gyakran mellényűlt. Említett társa belehalt, amikor már nem vittek ki sört neki. Az én szerencsés öcsémnek ehelyett útban volt első gyermeke, biztos fedél fölötté, szerelmes feleség mellett, és a város néha rendelt tőle. Annyit, amennyi a kenyérre elég.

Vagy kevés. És mert kevés, elképesztő bátor döntést hozott. Kaposvárról hetente átjárt Szegedre, mert meghívták a Feszty-körkép akkor megindult restaurálására. Éhbérért egy fűthetetlen, hatalmas fészerben láttak neki a senki által nem ismert feladathoz, még szerencse, hogy lengyel művészek is csatlakoztak hozzájuk, hozták a szakmai tudást. Két évet ingázott, sokszor úgy, hogy a munka miatt hetekre ott ragadt Szegeden, ritkábban maradt ereje Kaposvárra utazni. Feltételezem, hogy ehhez az életmódhoz gyakran akadt folyékony energiatöltet, x magas fokkal. Néha hiányosan feltöltött gyomorba.

Felfigyeltek műveire Szegeden is, elérte, hogy némi támogatással ott vásároljon lakást egy tömbházban, ezúttal már két kislányt nevelő családjához méretűt, lehetett vagy ötven négyzetméter betonpanell a hetedik emeleten. Tényleg realista festőt kívánt az élet, az illúziókhoz közelebb álló stílusok művelői már feladták volna.

Végérvényesen ekkor alakult ki a markáns, senkiével össze nem keverhető festészete és a világ, amelyet ábrázolni akart. Három témakörben. Leheletfinom részletekben megfestett tájképek, főleg az alföldi és a vízi világból. Az ezeréves arcok a szegények világából, az örökölt paraszti múlt megragadása. És végül A SZÉP NŐ. ezen a téren Attila verhetetlen: olyan kifinomult és mesteri, olyan pontos és érzéki, ahogyan senki más az általam ismert fetsők között.

Legendás, emblematisztikus festménye a Mennyi is? A szegedi lakás hetedik emeletéről nézegette az embereket az utcán. A megfigyelés, a fürkésző tekintet mindig az erőssége volt. Nem is sejted, hogy mit néz és lát a festőművész, amikor látszólag csak úgy van, bámul, nem csinál semmit. A fotósokhoz és szobrászokhoz hasonlóan ők egy másik, mélyebb, általunk talán nem is látott világot észlelnek, felfognak, elemeznek, rögzítenek. És egyszer váratlanul majd visszaköszön minden részlet és azok soha nem látott egysége: a mű.

Azt látta, hogy álldogál egy idős, elvileg jól öltözött, akár valaha szebb múltat is megélt bácsi a buszmegállóban. Szóltanul, s mások se méltatják figyelemre. Sokan állnak ott, bárkit tanulmányozhatna Attila, csacsogó szép tinilányokat, az az igazi... Távolban látja, hogy a busz közeledik. Az emberek mozgolódni kezdenek, helyezkednek előre, sokan lesznek. A bácsi a zsebébe nyúl, kotorászik, lassan tapogatja, mi van benne. Kicsit csalódhat, mert óvatosan előveszi a pénzdarabokat, lassan kinyitja tenyerét és megszámlolja. A busz megérkezik, mindenki felszáll.

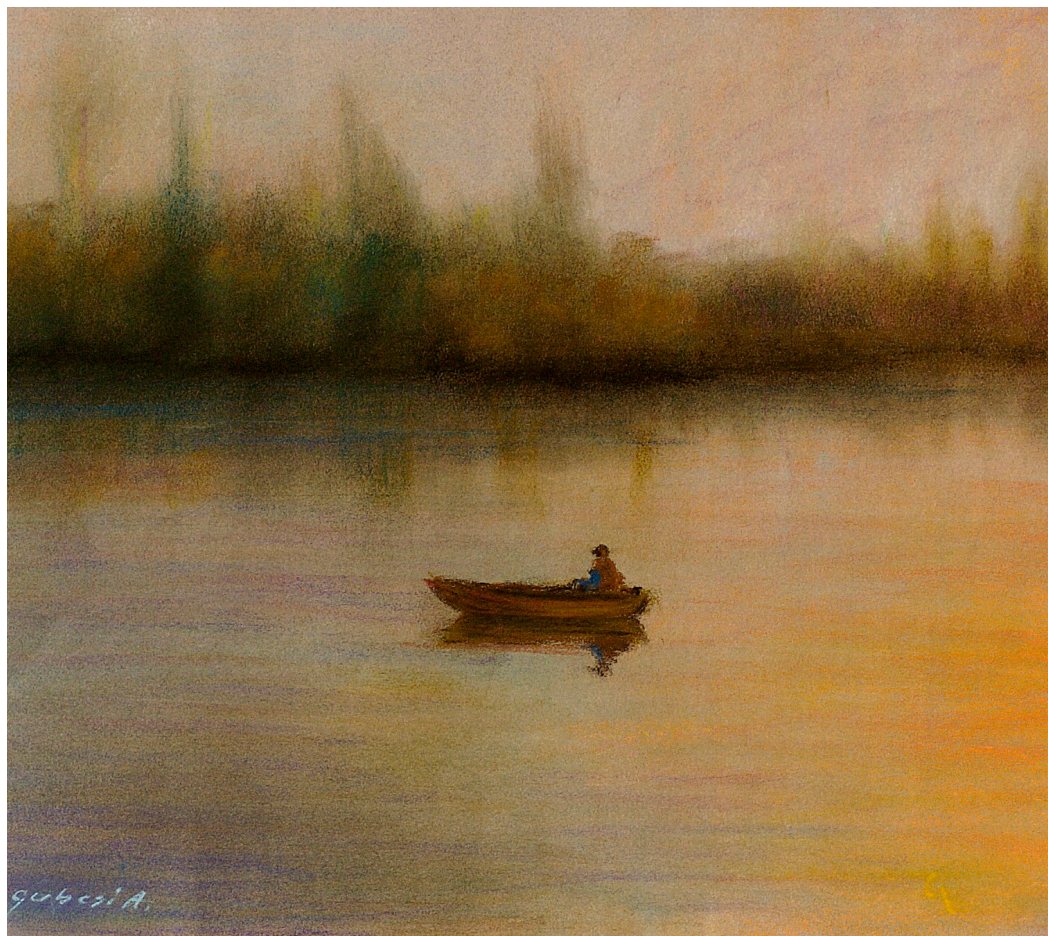
A megálló üres. Még mindig ott áll azonban a bácsi, kételkedve nézi a tenyerében a pénzt. Ez már nincs rajta a képen. Már túl vagyunk mindenben. Atibán az ragadt meg, amikor előszörre kiderült a bácsi alapélménye a pénzről és arról, milyen is lesz ma az ő buszjárata a városba. Vagy talán mégis? Ez már az utóélet? Hogy hogyan nem lett elég a városig? Most se.

*Mennyi is?*



## Gubcsi Attila tájképfestészete a múlt század végén



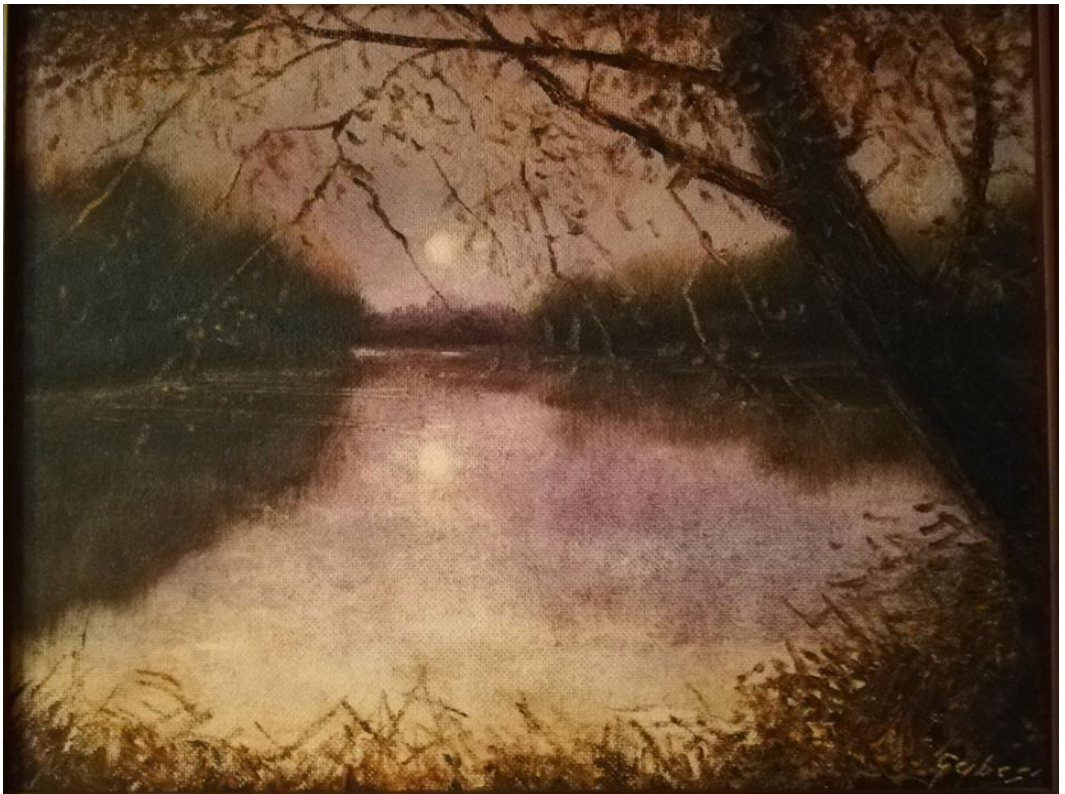


















Számomra máig ismeretlen és megfoghatatlan a forrása annak az alkotói érzékenységnek, ahogyan a nőt test-arc-szem-lélek egységét látta és láttatta. Nem tudok arról, hogy Ati nagy nőcsábász lett volna. Kellett azonban életében olyan szakasz, amikor ilyen közel került A Nőhöz. S nem csupán szeretett feleségéhez. Hanem megannyi változatához. Enélkül nem ért volna fel erre a csúcsra. Bátyjaként fáj-lom, hogy e számomra is oly' kedves témáról soha nem váltottunk szót elégszer és eléggé mélyen, csakis egy-egy kacagás kedvéért. Talán tudnám most, megtudnám végre, milyen gazdag lehetett főiskolés élete e téren. Éppen akkor tudtam róla nagyon keveset, mikor itt Pesten tanult és közel élt hozzám. Mértéktelenül elfoglalt saját családalapításom, egzisztenciateremtésem, váratlanul felgyorsuló karrierem. Nem maradt időnk semmire közösen. Csupán a műveit láttam egyre nagyobb meg-lepetéssel.

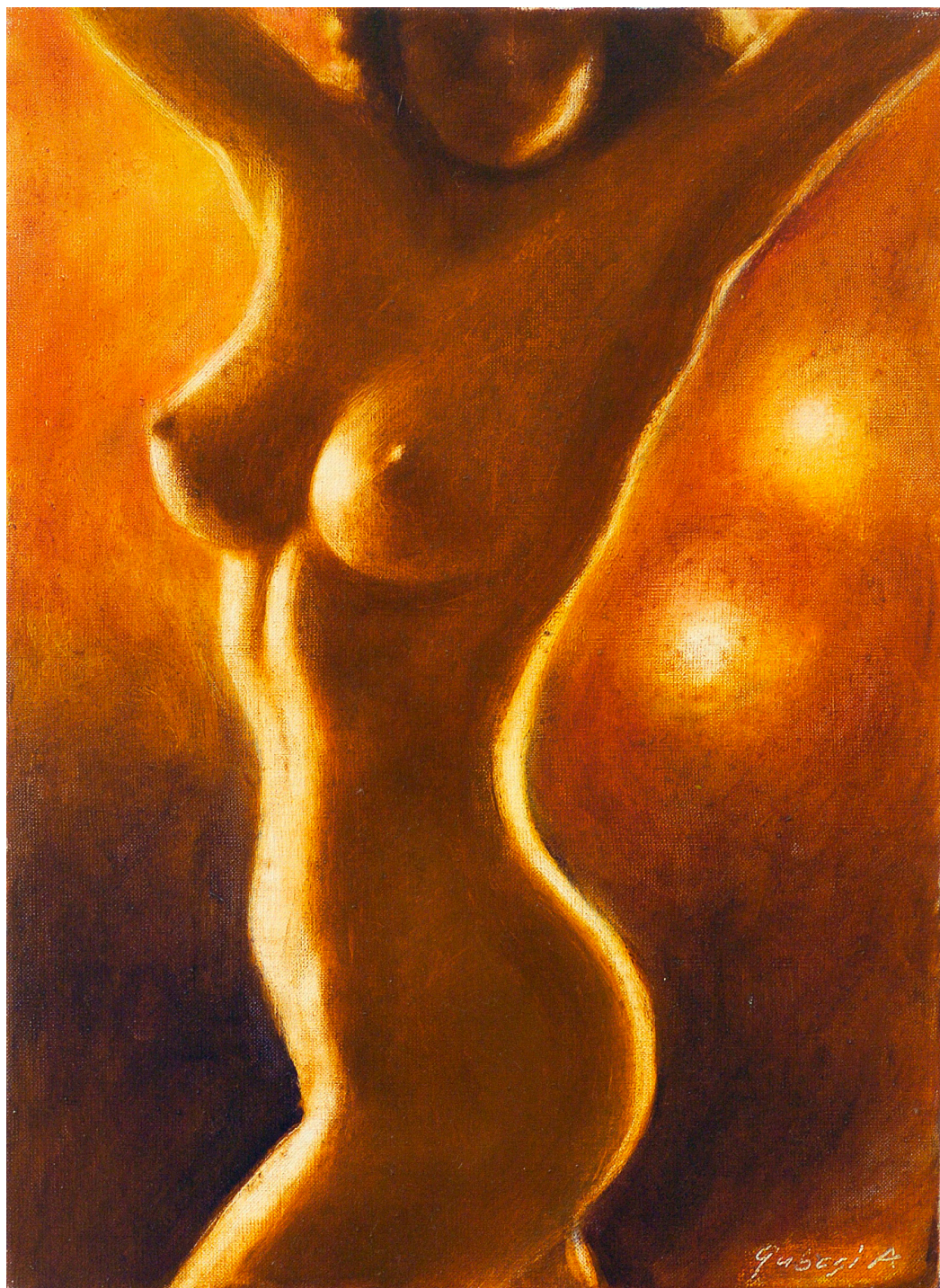
Legalább harminc éve tudom, hogy a nő megrajzolásában, megfestésében párját ritkító tehetség, s ilyen életművet hagyott hátra. A finom vonások, a test tökéletes ábrázolása, az aktok sejtetésszerű megelevenítése, a magukhoz ragadó szemek.

Általa szebbnek látom a női nemet, mint nélküle. Lehet ennél többet mondani?

Tartozom egy vallomással, amelyet most utólag biztosan megbocsát nekem, hiszen nem hallja már... Nem kellene elmondanom, de megfogadtam, hogy nem szép sablont írok róla, hanem igazat, valódit. Nos. A főiskola nyilván gondoskodott modellekről. Monumentális képei születtek akkor. Sokáig rendelkeztem ezek közül számtalannal, de engedtem kérő csábításoknak, és ha valakinek kettőnk nevében ajándékot ajánlottam fel, s ezek közül választott, amint ez olyan sokszor megtörtént, soha nem mondtam nemet. Így e korszakból szinte semmim sem maradt tőle, pedig mindig is én voltam életműve gyűjtője.

Mikor elkezdte pályáját, mindig volt annyi pénze, hogy modelleket kérjen fel. Eljött azonban az idő, amikor nem maradt annyi pénz... megszülettek a gyerekek, és neki soha nem volt állandó fizetése. Csupán felesége laboráns fizetésére számíthattak fixen, s az eladott képekből származó bevételekre. Felépült végre a családi házuk is, ami egy évtizedre leszívta anyagi erejét a 80-as évek végén. Szélhámos képkereskedő ügynökök lopták meg, vitték képeit „eladásra”, mint a cukrot, csak éppen fizetni nem akartak. S mikor nagyon szorult már körülöttük a hurok, eltűntek, mint a kámfor, egyszerűen felszámolták ügynökségüket, s más néven folytatták tovább aljas ténykedésüket, festők tucatjait becsapva, élősködő piócaként.

És eljött az idő, amikor nem maradt, nem lehetett több pénze modellekre. A kín megoldást szült. Segített a következő két évtized hűséges társa: A VÉGTELEN KÉPZELET. Megelevenedett az agy, és szülte a szebbnél szebb képeket, anélkül, hogy látta volna. Nem volt, nem láthatta. Nem volt ott előtte, mint régen. De valamikor kellett, hogy lássa, a mélyről ismeretlen helyekről tört fel az emlékezet, és szebbet alkotott, mint a valóság. Attila megteremtette a maga nőcsodáit.



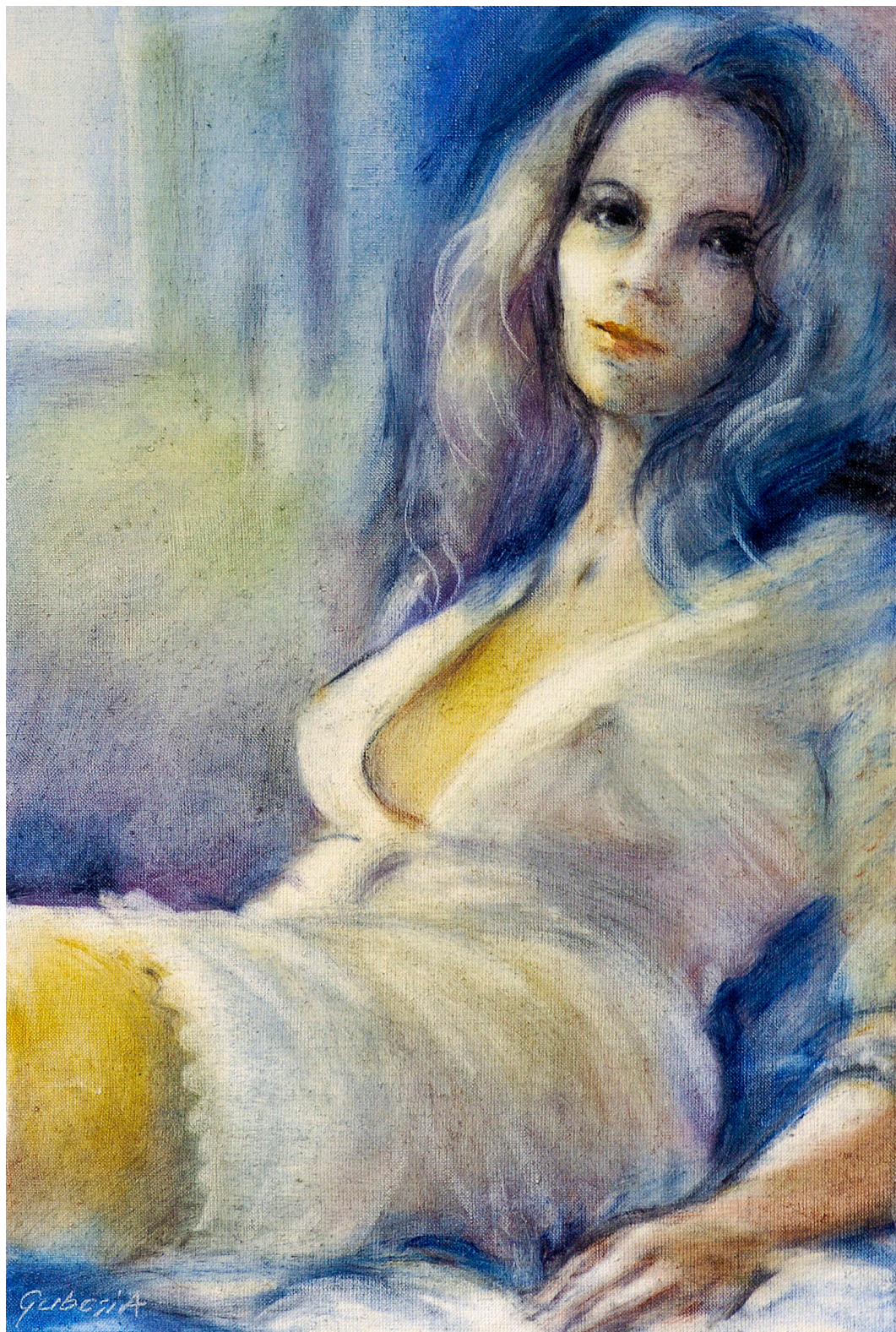




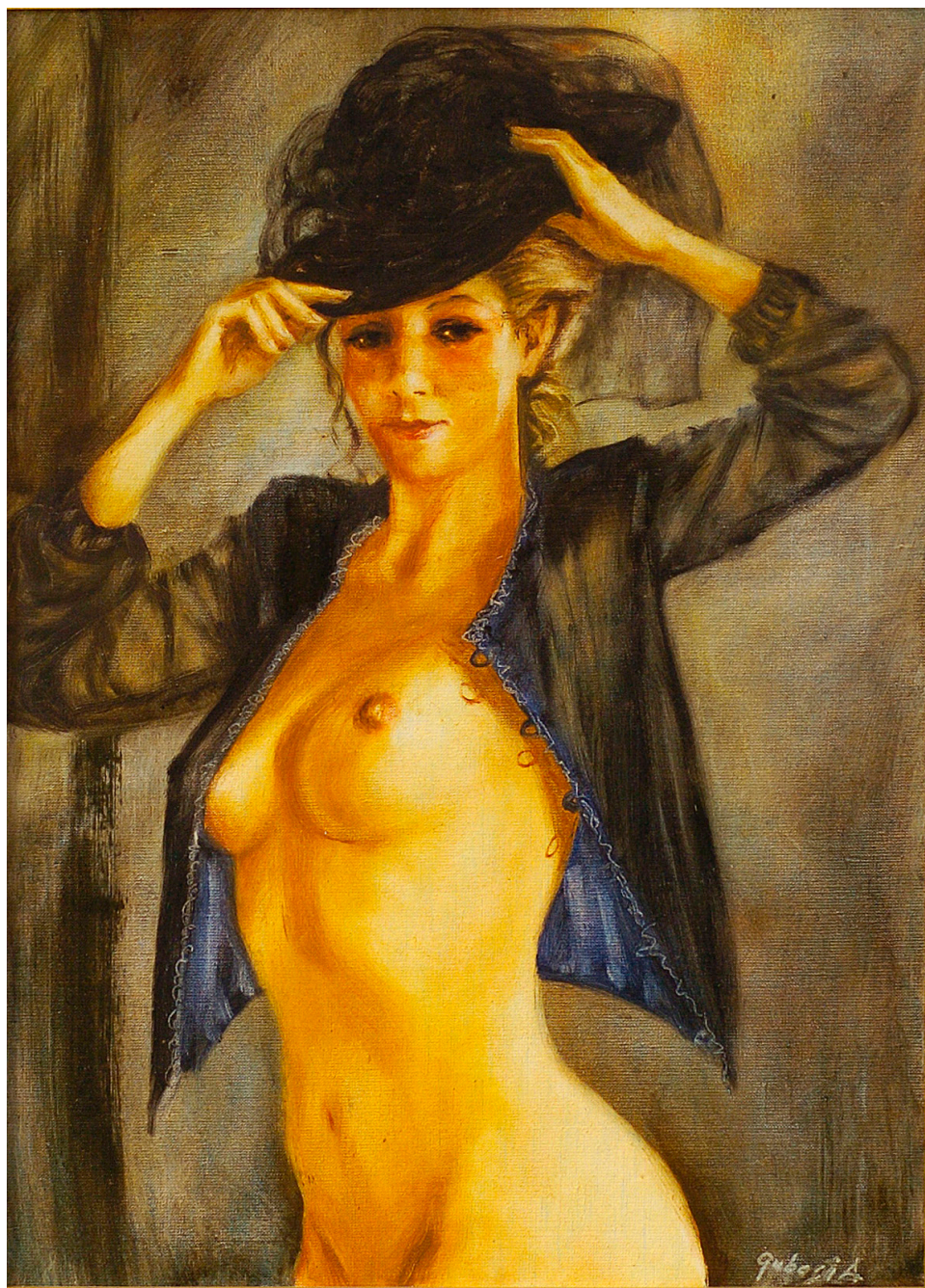






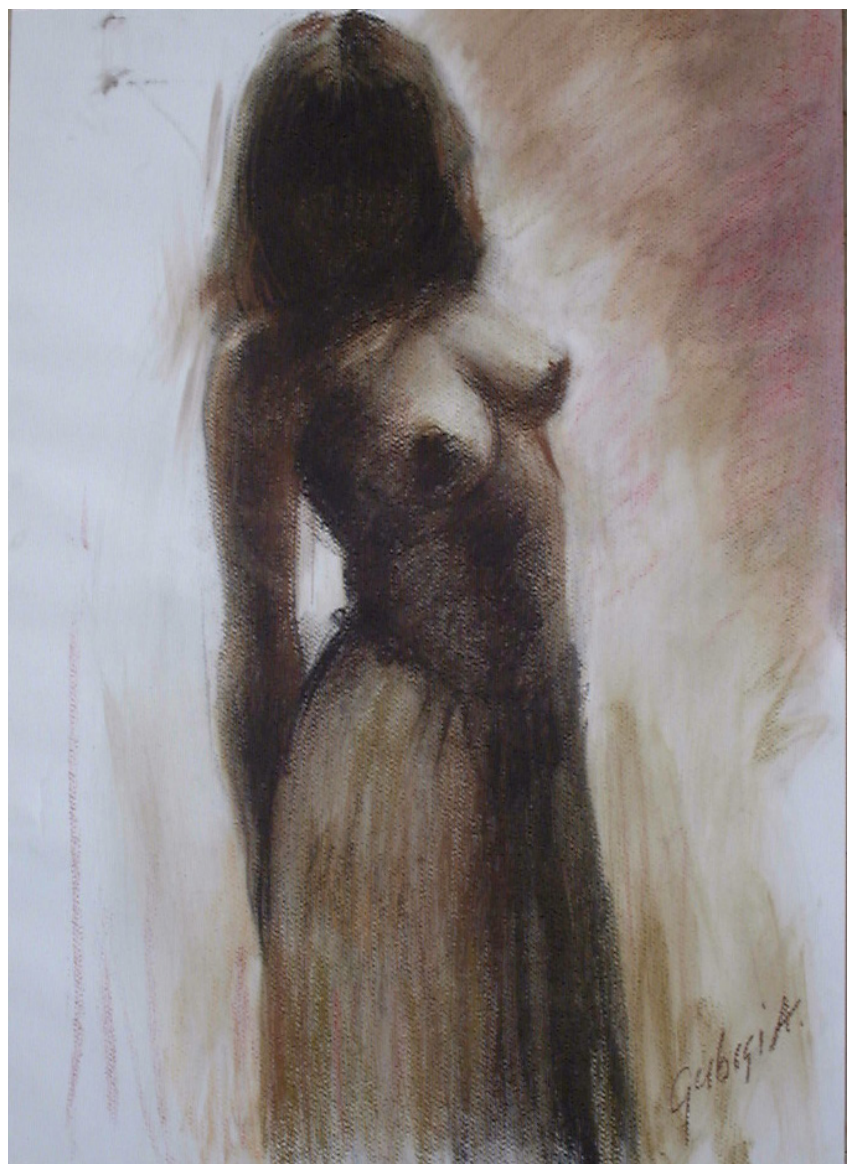
















*És a kedvenc képem e témában, az vesse rám és rá az első követ, aki nem szeretné... ha tehetné... és nem szereti... mert nem teheti*





Akik tehetjük, házasságban élünk, Attila életének egyetlen stabil kerete, vigasza és támasza a házassága volt. Legendás kitartással. Egy művész nem könnyű partner, élet- és gondolatvilágát kettősen éli: a valódi életben és a képzeletben. Izzásban és rettenetesen lehűlt magányban. A kristály tiszta, józan szerkezetében, és - ha úgy alakul az élete - a sötét mámorvilágban is, zavarosan és rémekkel, tudatmódosításba keveredve, családi hagyományunkban ez az alkoholt jelenti. Apám, Tibor öcsém, Attila és én is megszenvedtük a kórt, ők jobban, engem kirántott az ismeretlen erő a spirálból. Jó, ha tudják gyermekeink, unokáink. A vér e téren sem válik vízzé. Álljatok meg a lefelé húzó spirálban, gyerekek.

Házassága csak utólag idill. Lehetett-e kiszámítható, jó partner a magasban izzó művész a hétköznapi dolgok asszonyának? Milyen nagy és kényszerű kompromisszumok mentén zajlott az élet? És mégis: kibírt mindent, mert a tisztességes feleség és a rajongásig, a sírig szeretett férj egymásra voltak utalva gyereklétüktől kezdve, és erről az útról nem lehetett letérni.

Megéltem magam is a házasság minden nüanszát, ezúttal a harmadikban élve. Nem kétséges, hogy Attila - és mindenki más - egyetlen házasságba sűrítve is találkozott mindazzal a szépséggel és szörnyűséggel, amit a hosszan tartó, egymásra zárt házasságok jelentenek. Most, az út végén, legutolsó sóhajában mégis csak egyetlen egyet mondhatott: Hála Istennek Sáciért.

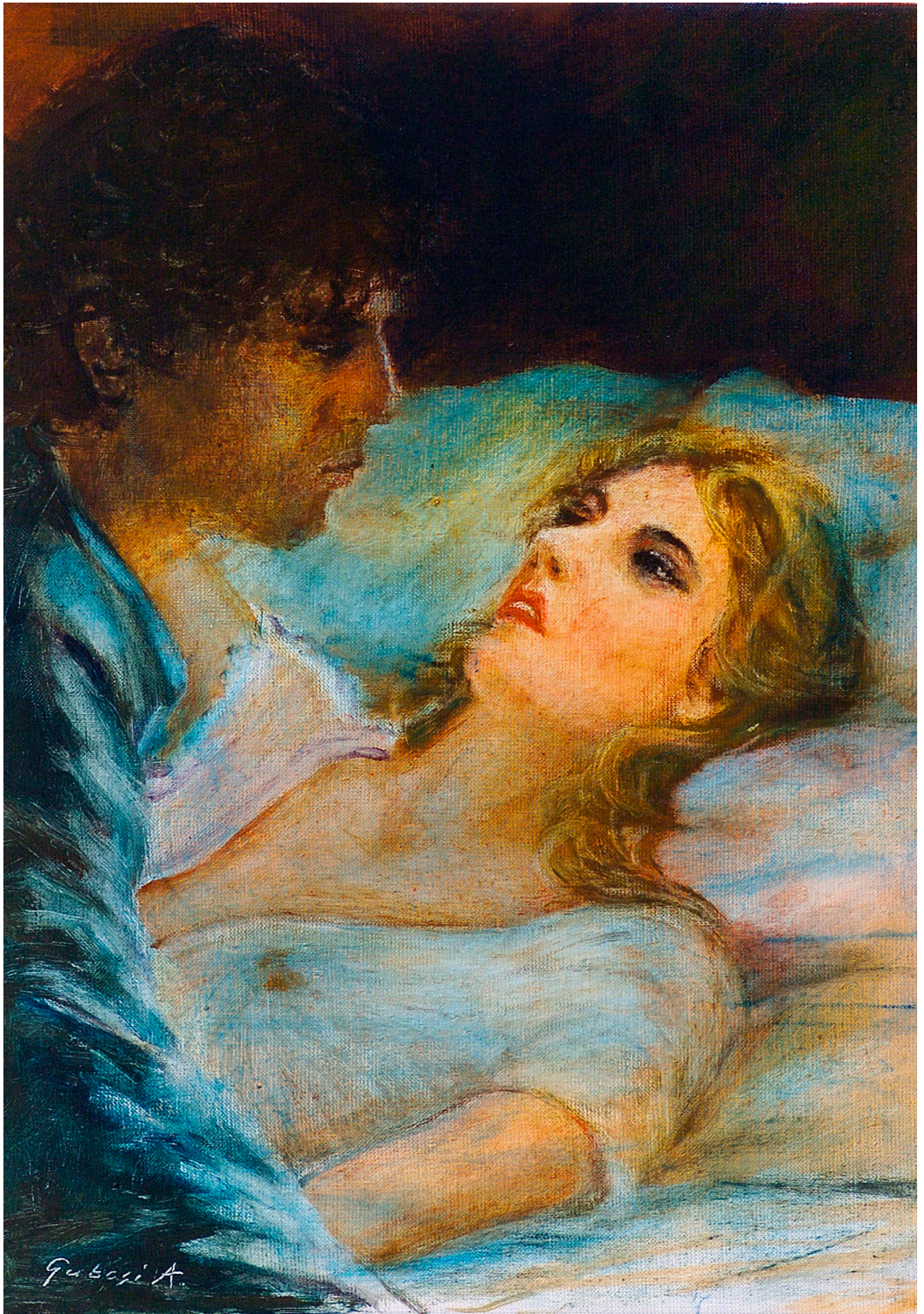
Láttam, mert néztem lányait és feleségét a temetésen. Így együtt a három nő búcsúzott az Alaptól, Nem a Képzőművészeti Alaptól, hanem az ÉletAlaptól: Attilától, aki minden szeszélye ellenére is egyben tudta tartani családját, mert megtartotta önmagát, pedig sokszor elveszíteni látszott.

Egészsége fiatal korában megrendült, azóta küzdelem volt. Gyenge járórendszer örökölt vonásokkal. Felhorzsolts belső szív és a gyomor, a belek táján a rendszeretlen táplálkozás, a cukorbetegség és a korábbi években elfogyasztott ital hatására. Már 10 éve nem iszik, de a nyomok rákiáltottak: és addig miért és mennyit?

Egyébként nem sokat. Nem arra született a szervezete, hogy vedeljen. Takarékos szervezet volt, mint a szegény embereké általában. Feldolgozott minden cseppet, és az duplán érezte a hatását. Kevés is elég volt. A sok pedig túl sok.

Volt ereje felismerni a közelgő vészt, és időben megtartóztatni magát. De az ecset kezdett reszketni erőtlenné vált kezében. Megunta, hogy cserben hagyja odaadó híve, a kézfej. Minden intő kérésem ellenére letette. Fájtak a lábai, melyeken egy fél életen át ácsorgott feszült koncentrációban a festőállvány előtt. Görcsbe húzódott minden izma, és öröm helyett fájdalmat okozott a munka.

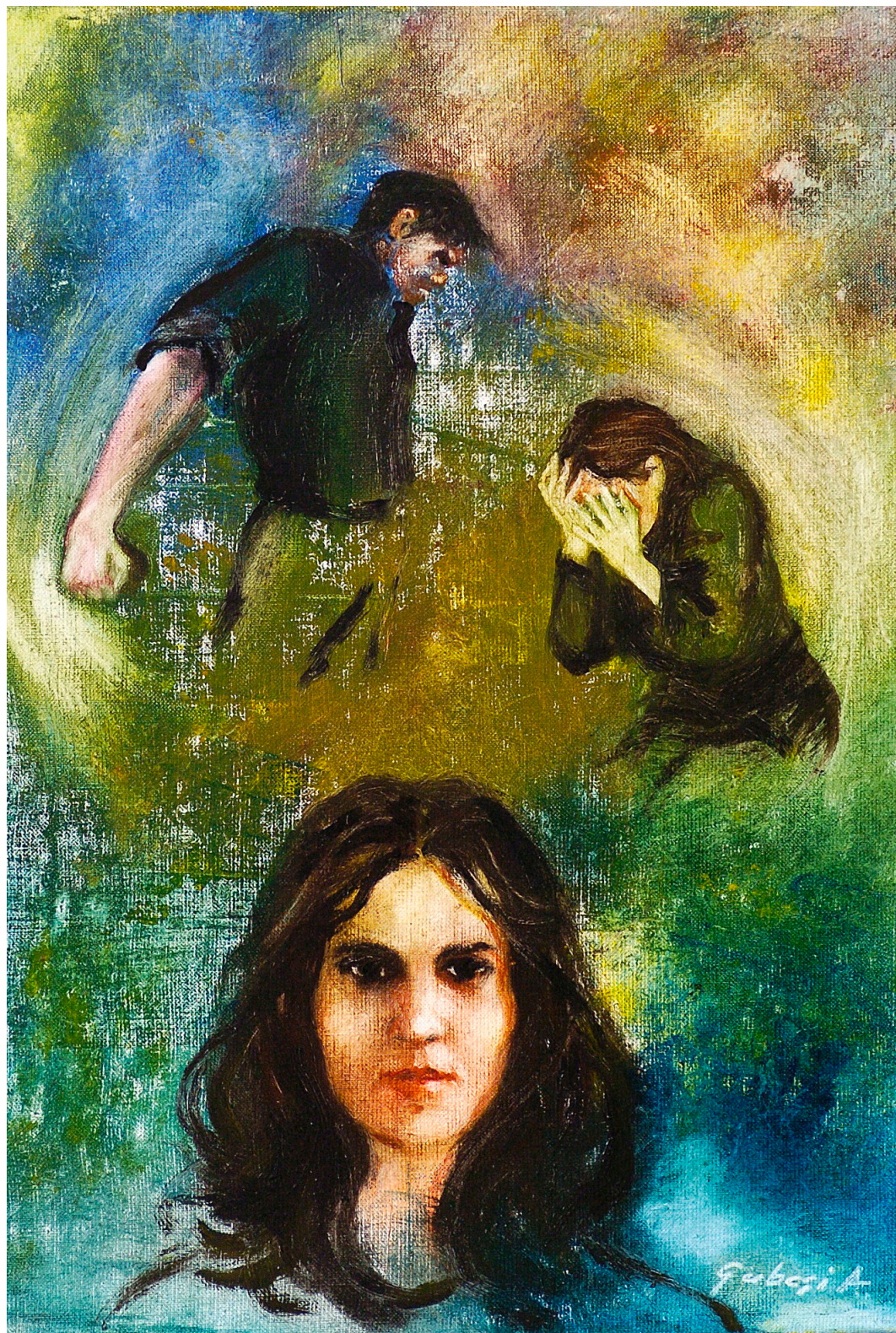
A festőnek ez a veszte. Ha nem fest többé. Megáll és érdektelenné válik a zajló élet, nincs többé lüktetés, horkolni kezd a képzelet, pókháló nő a helyén. És kiürül a munkás élet, már csak az marad, ami mindig is ott állt mellette: a családja. Azt hiszem, sok mindent megbánt a közelgő vég láttán. Mert látta azt is. Egy vigasza azonban ott maradt mellette: a legfontosabb ügyben, családjában mindig biztos volt. Abban, amit ő teremtett. Az eredetiből úgyis már csak én maradtam, a végjel.



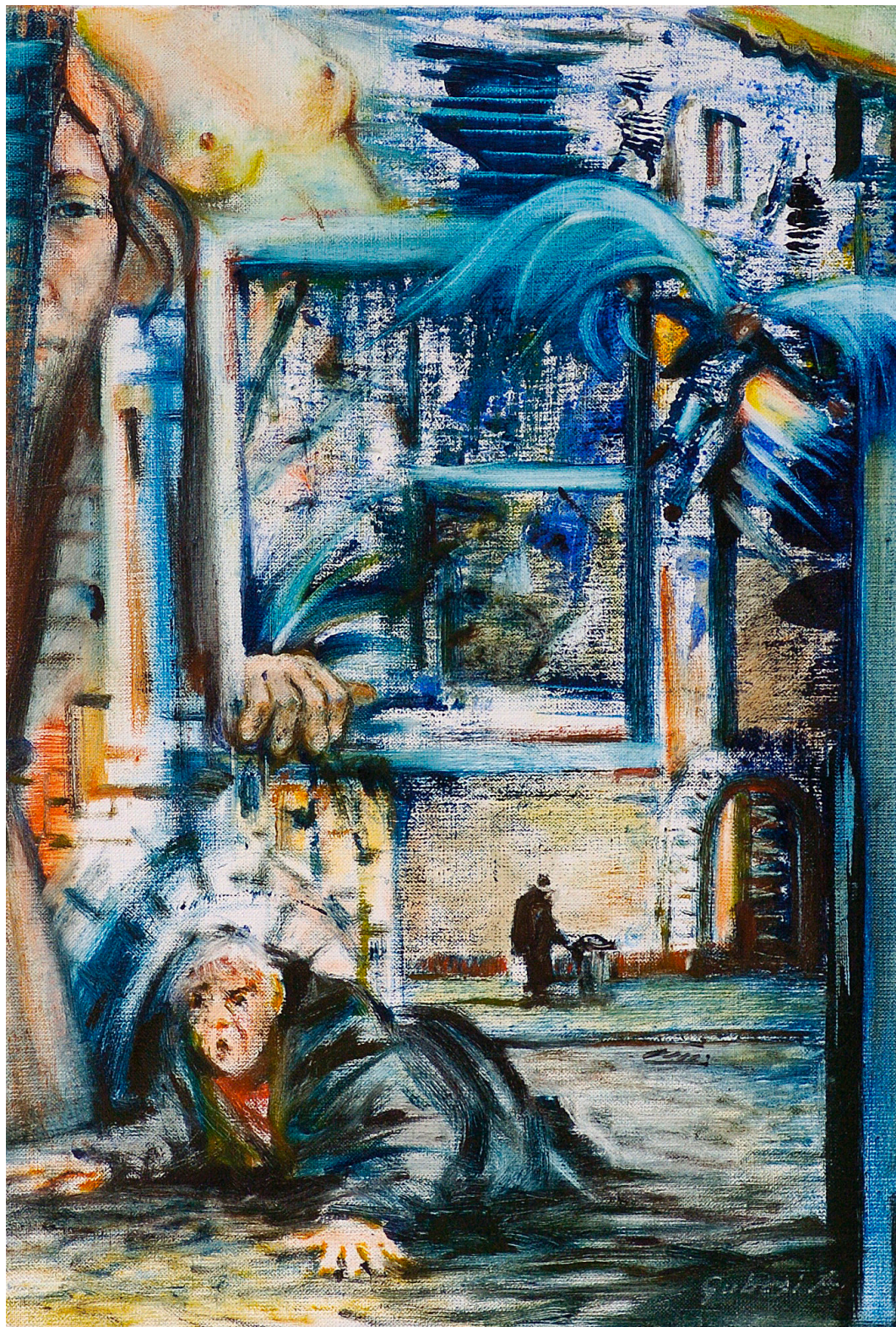
















## És a meg nem festett élet emberei

Több száz képet festett azokról, akikkel senki sem foglalkozik: nem üzlet. Idézek itt néhányfestményt, kevés maradt belőlük, a legtöbb magántulajdonban van. Főleg A Magyar Művészetért Díjrendszert így vagy úgy támogató személyek otthonában. Jó érzékkel választották ki, maradandó művészi értéket őriznek, remélem, egyszer még majd nem csupán szellemi értékként, elvont áron, hanem gyermekeik, unokáik így mutatják majd meg vendégeiknek: Nézd, Gubcsi Attilától van! Ha nem így történik, az sem baj. A mű elkészült, és biztosan tudom: életművé érett, gazdagodott. A realista magyar festőiskola kortárs alkotóinak nem kedvez ez a kor. A sznobizmus, az értékek bizonytalansága, mások majmolása reklámárúvá tette az alkotást. Ha jól szervezett média- és kulturális körök úgy akarják, a semmiből is hírest varázsolnak, ajnározzák, istenítik a dicső alkotót. Ha úgy akarják, másokról soha egyetlen szó sem esik, mintha nem is lenne.

Áttör majd az érték, a helyére kerül?

Dehogy. Ne légy álmodozó, barátom. Vagy igen, vagy nem. Vagy fiúnak születettél, vagy lánynak.

Aki nem ért önmaga menedzseléséhez, az csaknem biztosan lemondhat a hírnév-ről és a vele járó javadalmakról. Volt Atiéknak olyan évfolyamtársuk, akit lapos szakmai tudása miatt kinevettek a főiskolán, egységesen. De a srác keményen be-dolgozta magát magasabb „társadalmi körökbe”, mindent megtett ízlésük kiszol-gálásáért, és a végén hatalmas sztárrá profilírozták. Nemzetközi sikerré. A semmit, a lényegtelen, a tudáshiányosat - mondanám, de nem mondom. mert az ízlés, az esztétikum világában nem hozakodhatunk elő kizáró gondolatokkal.

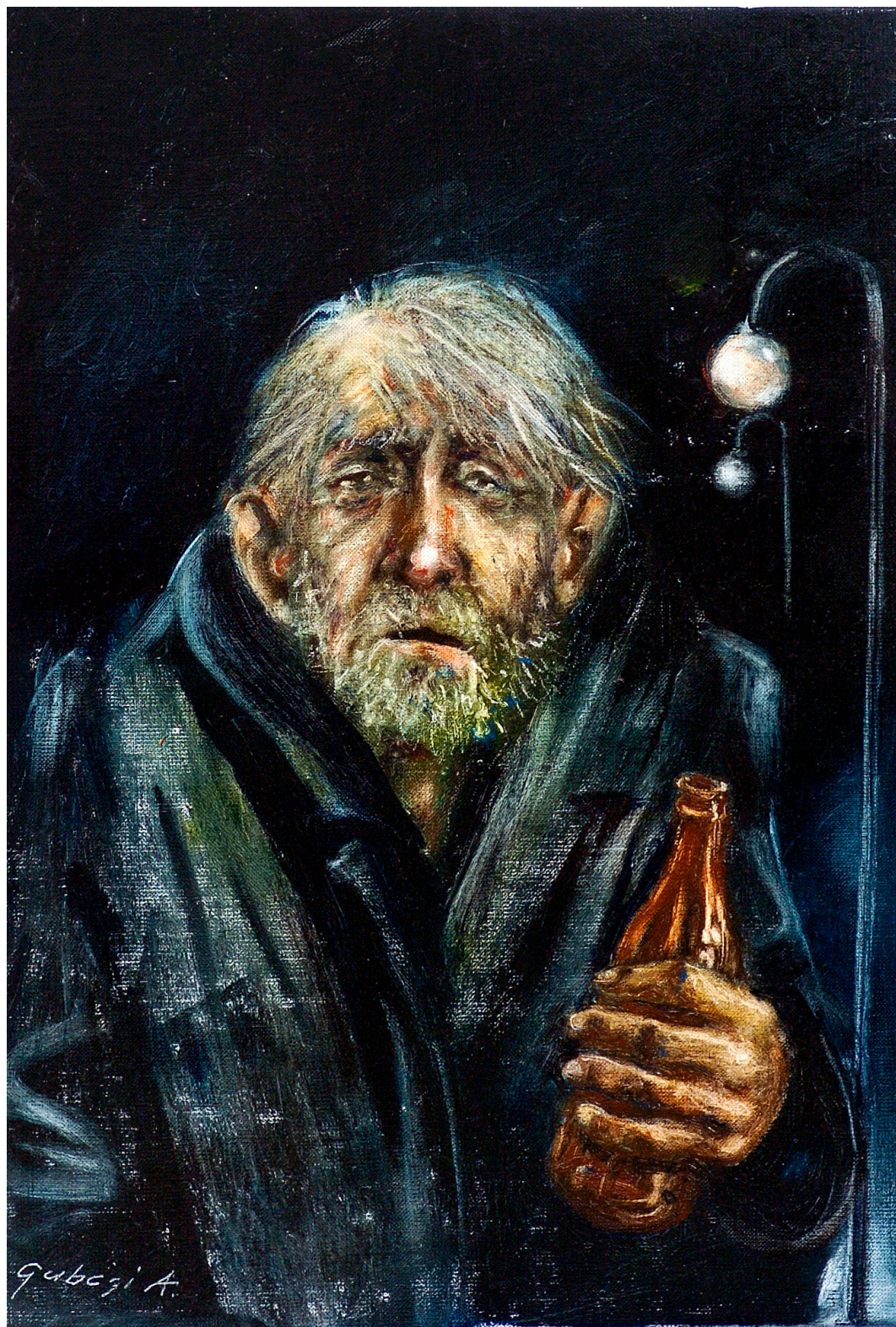
Ati antitehetség volt az önmenedzselésben. Tehetetlen, magatehetetlen. Meg is ve-tette azt, lenézte. Hiba volt. Saját e téren kifejeletlen adottságát, a hiányt védte ezzel. Jobb lett volna, ha megtanulja. De ő csak rázta makacs kiskun fejét. Még csak nem is duzzogott, nem vádolt senkit. Köpött rá, nagyot. Nem akart a része lenni. Egy-szerre igaz: nem akart, és nem tudott.

Így aztán maradt a félig kisemmiző élet. Dél-alföldi művészek egy körének műveit kezdte felvásárolni egy erre a célra alakult kereskedő csoport. Nevetséges árakat szabtak meg - ők adták az árat! -, mondván, hogy nem drágán kell eladni, mert úgy nem lehet, hanem sokat, nagyon sokat, jó áron. Százával rendelték a műveket. Levonták az általuk megállapított ár 50-60 százalékát. Az is lehet, hogy drágábban adták el. Hézagosan fizettek, kihasználva a rászoruló művészek piacképtelenségét. Aztán egyszer hatalmas prosperitást jeleztek előre, bizományba elkértek minden lehetséges, fellelhető képet. És soha többé nem látták a művészek se a pénzt, se a művet. A rendszerváltás Magyarországa a művészek számára. Attila tehetetlenül sírt, üres volt a kis műterme, vászonra, festékre sem volt pénze, kint üvöltött a plakátokon a Tudjuk, merjük, tesszük szoclib baromsága, és éhes maradt a gyerek.



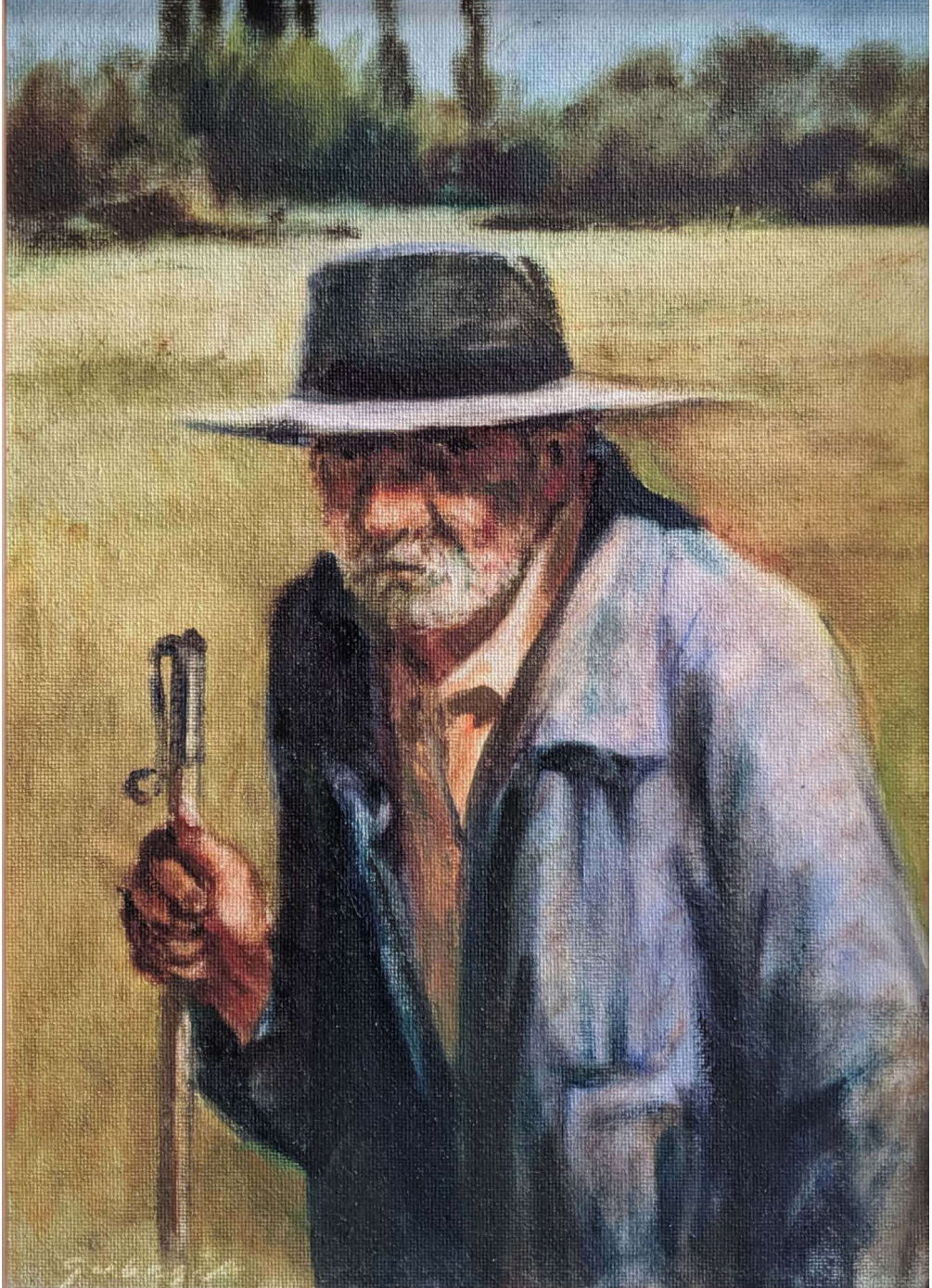




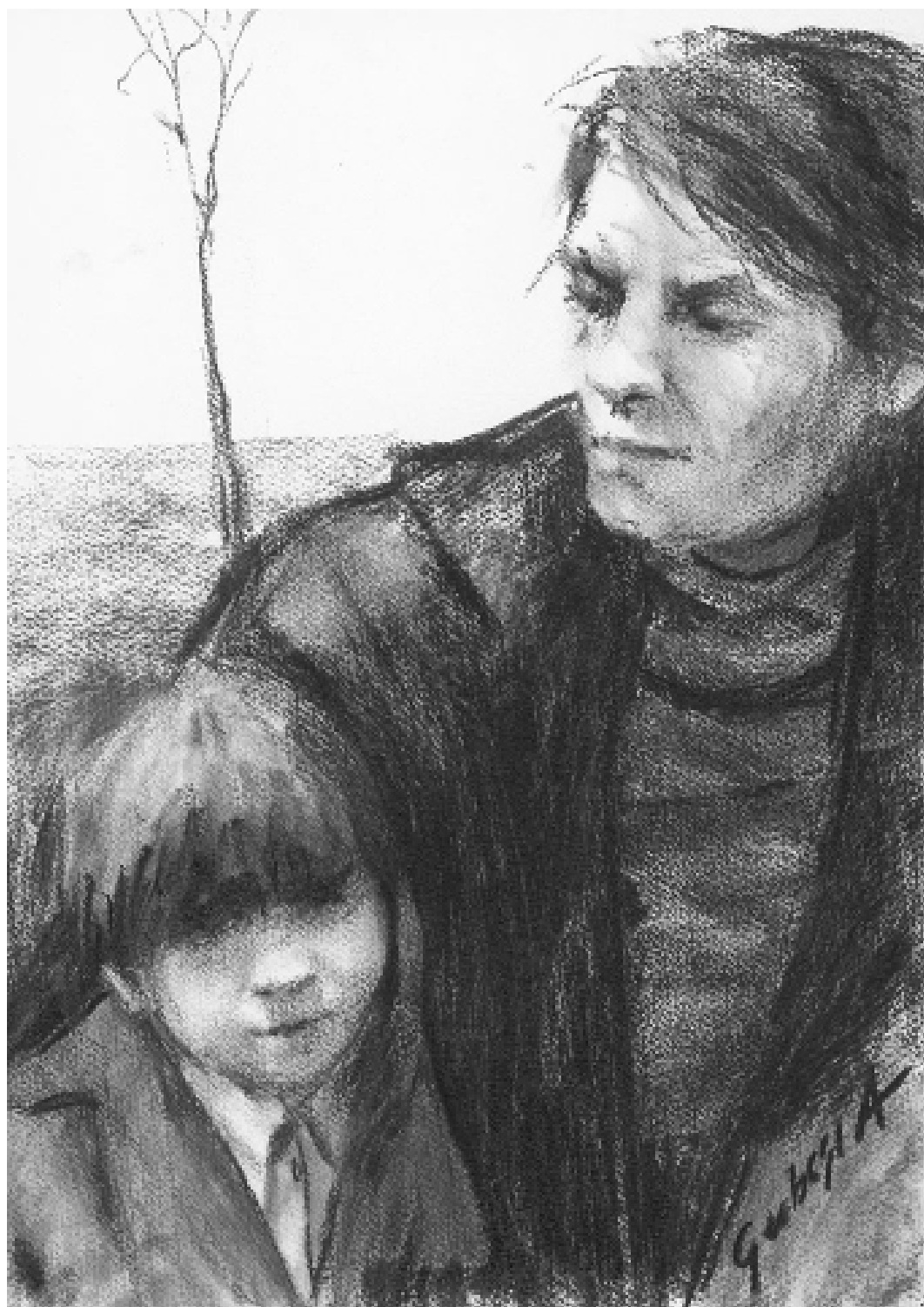












A temetés után két napot hagytam magamnak arra, hogy megírjam ezt a könyvet. Lehetett volna két év is. De csak két napot bírtam ki.

Sírás nélkül.

Az én visszafojtott könnyeim benne vannak a történetben.

Sok volt ez, vagy kevés?

Ennyit bírtam.

Ha folytatom, sokáig, mindvégig, míg írom, nehéz lenne a sorom.

Ne testvér írjon emlékkönyvet elhunyt művész kis öccsének az öccséről.

Más írjon.

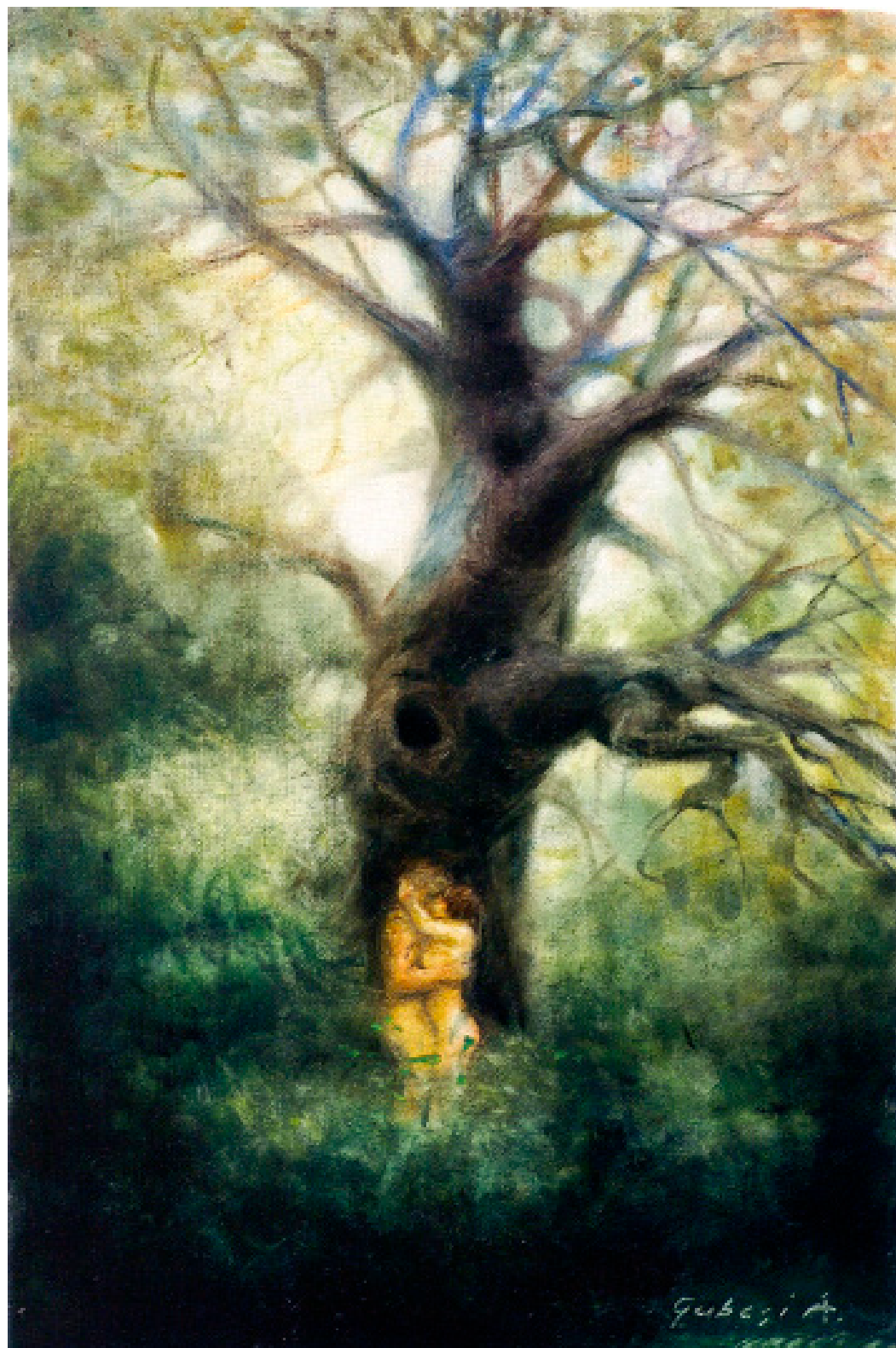
Más viszont nem ír.

Attila, mondtam neked: tanulj meg az önmenedzselést. Most, látod, csak erre a kis, szerény összeállításra telt mindig továbbmenni akaró, siető bátyádnak.

Találkozunk, sajnós.







**Gubcsi Atila további művei Gubcsi Lajos Galériájában. nő, zsáner, táj...**

**Baky Péter Munkácsy Mihály-díjas festőművész méltatása  
Attila művészetéről:**

Négyen voltunk barátok az Egyetemen, mely akkor Magyar Képzőművészeti Főiskolának nevezetett. Czeizek Gyuri, Gubcsi Attila, Szűcs Laci s jómagam. Este, mikor az Epreskert bezárt (itt volt a Főiskola műtermeinek egy része, csodás fák között, egy csendes park a főváros közepén), többnyire itt találkoztunk, folytattuk az előző este abbahagyott világmegváltást, ecseteltük festői álmainkat s beszéltünk vágyott, megkapott, gyönyörű nőkről, elképzelt utazásokról, a világ, a művészet folyásáról, a jövő kalandjairól. Érdekes, sajátos négyes volt ez, teljesen különböző művészeti elképzelésekkel, habitusokkal.

Attila csendes, kicsit visszahúzódo természet lévén, s eleget téve mesztere kíváncsainak is, kialakította azt a festői világot, mellyel aztán sosem szakított, hanem az évek során mindig egy kicsit többé, gazdagabbá tette. Attila természetelvű, naturalista, figurális, még s egyfajta impresszionista hévvel átítatott művész, vagyis nagyjából azt ábrázolta, festette, rajzolta, amit látott, megbolondítva egy kicsit a képzeletével, lelkében áradó érzelmekkel, néha egy kicsit színesesbbé téve ezt a világot, máskor egy kicsit visszafogva, kialakítva azt a vibráló, szinte sziporkázó festői felületet, festői módot, mely képeinek némiképp sajátja volt már a főiskolán is. Később pedig oly tökélyre fejlesztett, hogy a művek azt az érzést keltik a nézőben, mintha átégne rajtuk a nap! Sajátos, belső izzású képek ezek.

Aktjain, de még a női portréin is átsüt az erotika. Nem szemérmetlen, kihívó, kirívó módon, hanem a tavaszi lágy szellő simogatásával, egy furcsa madár trillájával, a hegedű szólamaival, Mozart zenéjének virtuozításával. Némelyik akt, torzó, egy kicsit keményebben, már-már fotónaturalista módon vonzza a befogadó tekintetét, nézz!, nézz rám, gyönyörködj bennem, szinte felkínálja magát, téve mindezt szemérmesen, ha nem is mindig visszafogottan. Attila szerelmes volt az örök nőbe, s ez nyilvánvalóan jelenik meg festészetében. Nem tudom,





tudhatom, hogy ezek az aktok mennyire hűek modelljeihez, mennyit tett hozzá a festői fantázia, a festő agyában, lelkében kevergő érzések, gondolatok, csak azt tudom, mit tesznek az én agyammal, lelkemmel, érzéseimmel. Magukhoz ragadnak.

Tájképei, életképei, (az embermeséket idéző, kicsit szürrealisztikus Kettős portré, a Lábkutya) egy kicsit többet engednek meg impresszionizmusából, néha már-már szeleburdi csapongással teszi egymás mellé a színeket, formákat, de nem szakít ábrázolás módjával, festői elveivel, marad szigorúan ábrázoló művész. Nem csábítják el különböző absztrakciók, izmusok, újabb s újabb festői kalandozások, következetesen haladt a maga választotta úton s ez tette a szó hagyományos s igaz értelmében festővé, festőművésszé! Ez teszi festészetét némileg kortalanná, függetleníti korunk festészeti kalandjaitól, korunktól, melyben élünk, erre ösztönöz bennünket befogadókat, s arra sarkall, hogy igyekezzünk eljutni a látványtól a látvány erejével a lélekhez! Emberi sorsok, sajátos világok jelennek meg portréin, önarcképe Rembrandt-i színvilágot, mélységeket idéz!

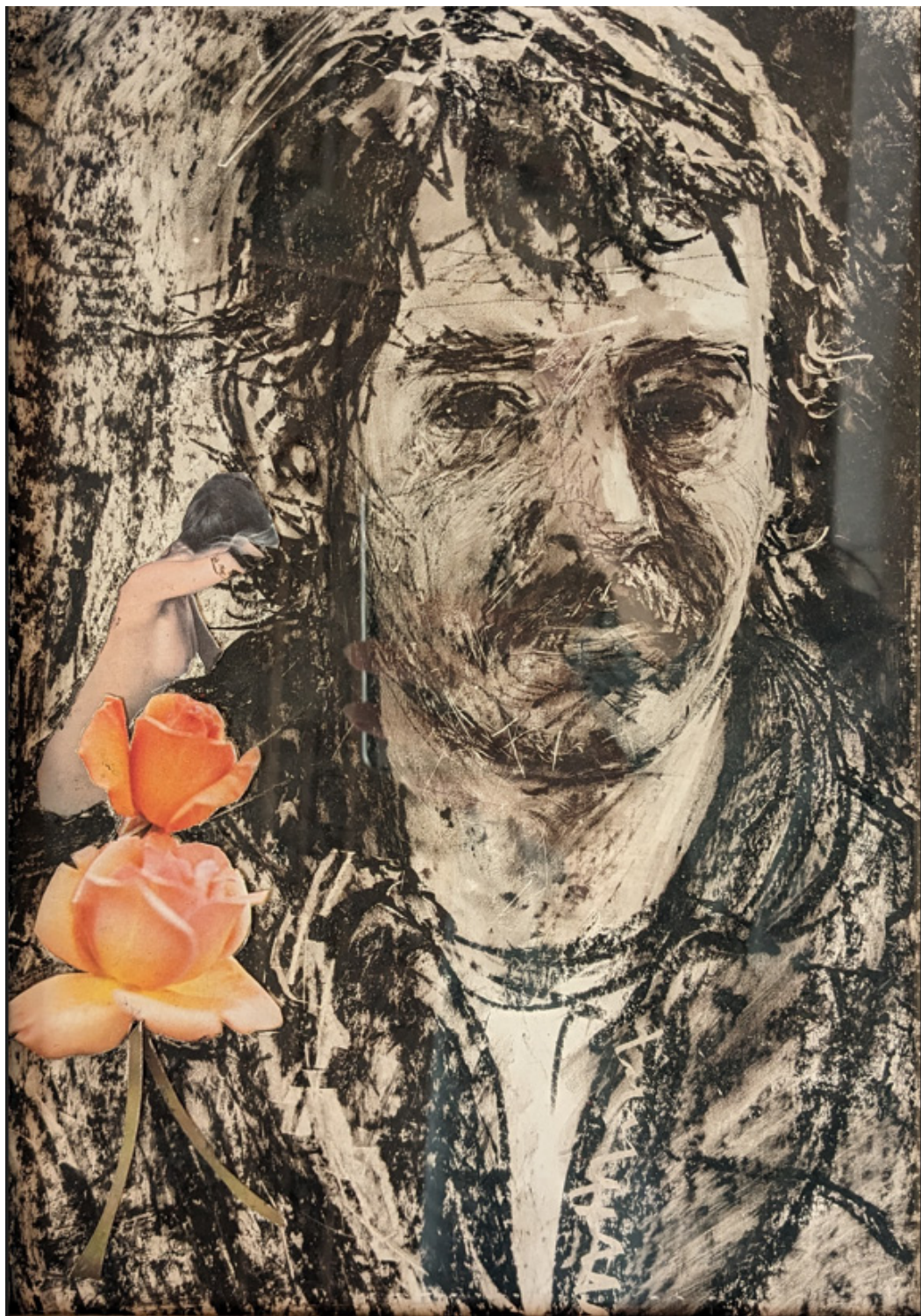
Attila bármelyik munkájával egy légtérbe kerülve azonnal természetessé válik az az érzés, mintha mindig is a miénk lett volna, nem a szó tulajdonosi, hanem befogadói, lelki értelemben. A XIX-XX-XXI-ik század összes festői kalandja ellenére bizonyos generációknak ez a fajta festészet, ez a fajta festői munkálkodás jelenti a festészetet.

Nem tisztem eldönteni, nem is tudnám, hogy szerencsések vagyunk-e, hogy oly korban élünk, élünk, melyben a káosz istene is él, s mérte, méri ki az időket, sorsokat, tett naggyá, vagy éppen méreten alulivá, vagy éppen csak hagyta, hogy tedd a dolgodat. Attila tette a dolgát s mint láthatjuk különös, gyönyörködtető eredménnyel!

Odaadással köszöntöm újabb, ezúttal életmű kiállítását szülővárosában, Kiskufélegyházán A NŐRŐL.

**Baky Péter Munkácsy Mihály-díjas festőművész, Balatonkenese.  
2024. 03. 04. Gubcsi Attila 70 éve!**





Az alábbi művek a festőművész kezdeti korszakában, a főiskolai tanulmányok előtt és alatt készültek, alapvetően édesanyja számára ajándéknak ünnepeken. S örökségül rám szálltak. Először kerülnek nyilvánosságra.















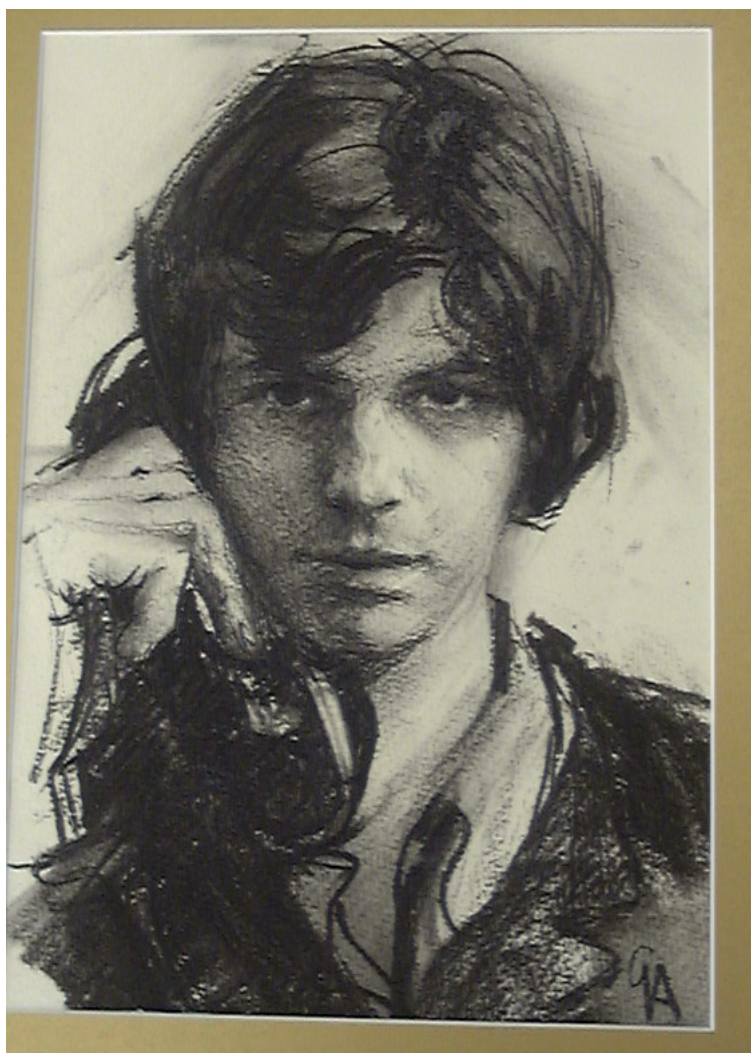




















## **Gubcsi Lajos Országos Széchényi Könyvtár Magyar Elektronikus Könyvtárában megjelent albumai, könyvei**

Gubcsi Lajos: Csillagaink e Földön itt    megj. 2024. jún. 13.

<https://mek.oszk.hu/25600/25654/>

Gubcsi Lajos: Ha adhattam, azzal én kaptam    megj. 2024. jún. 13.

<https://mek.oszk.hu/25600/25653>

Gubcsi Lajos: A Karthauzi Névtelen, 1524 – 13 ördögi év, 11. kötet

<http://mek.oszk.hu/17900/17950>

Gubcsi Lajos: Tomori Pál, érsek és vezér, 1523 – 13 ördögi év 10.kö-  
tet

<http://mek.oszk.hu/17900/17949>

Gubcsi Lajos: Kié a király? - Főúri ligák konca az ország, 1522 – 13  
ördögi év, 9. kötet

<http://mek.oszk.hu/16500/16569>

Gubcsi Lajos: Elnémul a harang Nándorfehérváron, 1521 – 13 ördögi  
év, 8. kötet

<http://mek.oszk.hu/16400/16478>

Gubcsi Lajos: Szulejmán álma, 1520 – 13 ördögi év, 7. kötet

<http://mek.oszk.hu/16400/16403>

Gubcsi Lajos: A Habsburg-sas karmai, 1519 – 13 ördögi év, 6. kötet

<http://mek.oszk.hu/16400/16402>

Gubcsi Lajos: Kié az ország?, 1518 – 13 ördögi év, 5. kötet

<http://mek.oszk.hu/16300/16336/>

Gubcsi Lajos: Werbőczy vastörvényén nincs pecsét, 1517 - 13 ördögi  
év, 4. kötet

<http://mek.oszk.hu/16300/16302>

Gubcsi Lajos: 10 éves király trónol, 1516 - 13 ördögi év, 3. kötet

<http://mek.oszk.hu/15000/15089>

Gubcsi Lajos: Koronánk a nászajándék, 1515 - 13 ördögi év, 2. kötet

<http://mek.oszk.hu/15000/15079>

Gubcsi Lajos: Magyar pokol, 1514 - 13 ördögi év 1. kötet

<http://mek.oszk.hu/12200/12297/>

Gubcsi Lajos: Ne kérj. Adj.

<http://mek.oszk.hu/23500/23578>

Gubcsi Lajos: Arcpillanatok – A Magyar Művészetért Arcképcsarnoka  
<https://mek.oszk.hu/20600/20688>

Gubcsi Lajos: Kicsim gyere, fölme gyünk az égig  
<https://mek.oszk.hu/19800/19829/>

Gubcsi Lajos: Ati ecsete – Gubcsi Attila hátrahagyott élete  
<https://mek.oszk.hu/21000/21020/>

Gubcsi Lajos: ... a Kő marad... - Emlékeim Kő Pálról  
<https://mek.oszk.hu/20800/20852/>

Gubcsi Lajos: Tánc a pokol tornácán - 13 ördögi év, 1514-1526 (megj. 2026)  
<http://mek.oszk.hu/18600/18687>

Gubcsi Lajos: A pokolban Mohács, 1526 – 13 ördögi év, 13. kötet (megj. 2026)  
<http://mek.oszk.hu/17900/17952>

Gubcsi Lajos: Magyar, törj magyarra, 1525 – 13 ördögi év, 12. kötet (megj. 2025)  
<http://mek.oszk.hu/17900/17951>

Gubcsi Lajos: Öreg szem (nem öregszem) – Július havi ciklus  
<https://mek.oszk.hu/23700/23750>

Gubcsi Lajos: Hall még valaki?! - Június havi ciklus  
<https://mek.oszk.hu/21700/21790/>

Gubcsi Lajos: Hajnal hasad hasad alatt – Május - havi ciklus  
<https://mek.oszk.hu/20000/20035/>

Gubcsi Lajos: Április – havi ciklus  
<http://mek.oszk.hu/18600/18631>

Gubcsi Lajos: Március - havi ciklus /  
<http://mek.oszk.hu/17500/17501>

Gubcsi Lajos: Február - havi ciklus  
<http://mek.oszk.hu/15000/15005>

Gubcsi Lajos: Január – havi ciklus  
<http://mek.oszk.hu/13600/13661>

Gubcsi Lajos: Krisztusi korban - Alleglória : 30 éves A Magyar Művészetért Díjrendszer  
<http://mek.oszk.hu/17400/17494>

Gubcsi Lajos: Járda szegély, árva szegény  
<http://mek.oszk.hu/16400/16416/>



Gubcsi Lajos: Hazudj, s a bíró is megsegít – Jus gladii Egy karakter-  
gyilkosság története

<http://mek.oszk.hu/10400/10408/>

Gubcsi Lajos: Jut eszembe... ami kimaradt

<http://mek.oszk.hu/12500/12529>

Gubcsi Lajos: Félvörös Félhérosz

<http://mek.oszk.hu/13600/13662>

Gubcsi Lajos: Mr. 52 fok

<http://mek.oszk.hu/13700/13727>

Gubcsi Lajos: Bezár

<http://mek.oszk.hu/13900/13930/>

Gubcsi Lajos: Kórpótlási jogüzérek - Szociokrimi

<http://mek.oszk.hu/12200/12291/>

Gubcsi Lajos: Leányálom

<http://mek.oszk.hu/12500/12519>

Gubcsi Lajos: 13 ördögi év – A máglyától Mohácsig

<http://mek.oszk.hu/12500/12518>

Gubcsi Lajos: 1514 – Magyar pokol (opera és rockdráma librettója)

<http://mek.oszk.hu/12300/12381/>

Gubcsi Lajos: A Magyar Művészetért – 25 éves gyermekem

<http://mek.oszk.hu/11200/11262/>

Gubcsi Lajos: Nyitott boríték

<http://mek.oszk.hu/10900/10946/>

Gubcsi Lajos: Őseink, gyermekeink

<http://mek.oszk.hu/10400/10409/>

Gubcsi Lajos: Felnőtt állatmesék

<http://mek.oszk.hu/10400/10407/>

Gubcsi Lajos: Hű szó, háborgó

<http://mek.oszk.hu/10400/10410/>

Gubcsi Lajos: Legényregény

<http://mek.oszk.hu/08600/08677>

Gubcsi Lajos: Korom Magyarország fölött - 2004-2010

<http://mek.oszk.hu/08400/08497/>

Gubcsi Lajos: Elég lett, ELÉGETT

<http://mek.oszk.hu/07700/07792/>

Gubcsi Lajos: Egy kun Budán és Pesten  
<http://mek.oszk.hu/07700/07793/>  
Gubcsi Lajos: Elég, ami ELÉG  
<http://mek.oszk.hu/06600/06608/>  
Gubcsi Lajos: IV. Üzenet Erdélyből  
<http://mek.oszk.hu/03400/03498>  
Gubcsi Lajos: Dallam az éjben  
<http://mek.oszk.hu/05700/05773/>  
Gubcsi Lajos: Ajánlott – Levelek Orbán Viktornak (részletek) <http://mek.oszk.hu/05800/05833/>  
Gubcsi Lajos: III. Üzenet a végekről – Délvidék  
<http://mek.oszk.hu/03400/03497>  
Gubcsi Lajos: A szabadság népe  
<http://mek.oszk.hu/03400/03496>  
Gubcsi Lajos: Az ég felé...  
<http://mek.oszk.hu/03400/03499>  
Gubcsi Lajos: Summa - 55 évem ha ha 110 lesz - Lírai regény <http://www.mek.oszk.hu/02400/02426/>  
Gubcsi Lajos - Gubcsi Anikó: A csillagokban Bubik István <http://www.mek.oszk.hu/02300/02355>  
Gubcsi Lajos: I. Üzenet a végekről – Felvidék  
<http://www.mek.oszk.hu/01900/01950>  
Gubcsi Lajos: II. Üzenet a végekről – Kárpátalja  
<http://www.mek.oszk.hu/02300/02324>  
Gubcsi Lajos: Üzenet Erdélyből  
<http://www.mek.oszk.hu/01600/01651>  
Gubcsi Lajos: Az élet túlsó oldala  
<http://www.mek.oszk.hu/01900/01947/>  
Gubcsi Lajos: Jó kedvedben teremtetél...  
<http://mek.oszk.hu/02500/02576>  
Gubcsi Lajos: Istentelenül  
<http://mek.oszk.hu/02500/02575>  
Gubcsi Lajos: Haza szerelem  
<http://mek.oszk.hu/02500/02574>



Gubcsi Anikó-Gubcsi Lajos: Aranykönyv - A Magyar Művészetért  
<http://www.mek.oszk.hu/01700/01741>

Gubcsi Lajos: Posztumusz – A Magyar Művészetért  
<http://mek.oszk.hu/02700/02785>

Gubcsi Lajos: Magyar parasztság a Kárpát-medencében  
<http://mek.oszk.hu/02500/02577>

Gubcsi Lajos: Valaki dobog a szívemen  
<http://mek.oszk.hu/02500/02573>

Gubcsi Lajos: Szem, fényvesztés  
<http://mek.oszk.hu/02500/02578>

Gubcsi Lajos: A kommunikáció napja  
<http://www.mek.oszk.hu/00100/00141>

Gubcsi Lajos: 4 nap, amely megrengette az országot 1989 h  
<http://www.mek.oszk.hu/01500/01508>

Gubcsi Lajos: Four days that shook Hungary 1989  
<http://mek.oszk.hu/14600/14621/>

Gubcsi Lajos: After the Bargain - The Hungarian Reform 1988  
<http://mek.oszk.hu/15000/15006/>

Gubcsi Lajos: Rés a Nagyfalon – Kína 1987  
<http://mek.oszk.hu/14600/14607/>

Gubcsi Lajos-Tarafás Imre: Das unsichtbare Geld  
<http://mek.oszk.hu/14600/14618/>

Gubcsi Lajos-Tarafás Imre: A láthatatlan pénz  
<http://www.mek.oszk.hu/02400/02442/>

### **Gubcsi Lajos szerkesztésében megjelent könyvek:**

Gubcsi Lajos (szerk.): 1122 years - For the Homeland onto Death  
<http://mek.oszk.hu/18600/18685>

Gubcsi Lajos (szerk.): 1122 év - A hazáért mindhalálíg  
<http://mek.oszk.hu/18600/18686>

Gubcsi Lajos (szerk.): 1111 évvel ezelőtt - A 907-es pozsonyi csata  
<http://mek.oszk.hu/18300/18399>

Gubcsi Lajos (szerk.): 1111 years ago - The Battle in Pressburg in 907  
<http://mek.oszk.hu/18400/18400>

Gubcsi Lajos (szerk.): 1000-1100 years ago – Hungary in the Carpathian Basin

<http://mek.oszk.hu/09100/09132>

Gubcsi Lajos (szerk.): 1000-1100 évvel ezelőtt – Magyarország a Kárpát-medencében

<http://mek.oszk.hu/09100/09186>

Gubcsi Lajos (szerk.): From the Noon Bell to the Lads of Pest

<http://mek.oszk.hu/09400/09426>

Gubcsi Lajos (szerk.): A déli harangszótól a pesti srácokig

### **Zenés művek:**

Gubcsi Lajos – Benkő László: Ismét Vereckénél – Rákóczi ballada:

-I. rész: [https://www.youtube.com/watch?v=p-ES82MZh\\_0&t=473s](https://www.youtube.com/watch?v=p-ES82MZh_0&t=473s)

-II. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=FmZ79vtXH7c&t=58s>

Ökrös Csaba – Gubcsi Lajos: 1514 – Magyar pokol (opera librettó szövege) <http://mek.oszk.hu/12300/12381/>